

SOKOL AMERICKÝ

ROČNÍK XXXX

CHICAGO, ILL., 15. LEDNA 1918.

ČÍSLO 1.

NOVÉMU ROKU—1920?

V HŘMĚNÍ děl a dešti kulí,
z proudu krve rudé
Nový Rok se k lidstvu tulí —
jaký pak as bude?

Do vínku mu Osud vlétá
zápas neskončený,
v němž chce ruka vraha kletá
urvat všechny ceny.

Zotročit lid, aby nadál
okovy nes' vlády,
pod níž úpěl, sta let strádal
o hanbě život mladý . . .!

Nový Rok již po tři sta let
bez dvou roků běží —
svobodu, či dále trpět,
hlásá z pražských věží . . .?

Ó ty, Praho, máti Čechů,
chráme naší slávy,
kdy se z tvých těžkých vzdechů
vztýčí české hlavy?

Velkou bylas' ve své slávě,
velká ve svém pádu —
dosud dřímaj' na tvé hlavě
stíny z Vyšehradu . . .

Za dvě léta bude tomu
plných roků tři sta —
za bělohorskou pohromu
přijde spása jistá?

Otevrou se tvoje brány,
zvony zahlaholí,
vejde národ rozpoutaný
k tobě se Sokoly?

Zaplesá Čech z plna srdce
nad svobodou drahou,
až mu svitne v Novém Róce (1920.)
nad slovanskou Prahou . . .

-----?
Jarka.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

S novým rokem přiblížil se kvapem i sjezd naší Americké Obce Sokolské a tím čas ku zvýšené činnosti, jež měla by se hlavně zreadlit v poradách jak a co zlepšiti a upravit by se mělo v našem sdružení, když tak silně prořídly šiky naše, že nemáme téměř již činného členstva evičefiho. Zvolení zástupci na sjezd měli by uvažovati a kde možno na vzájem se

sejítí, aneb náhledy i písemně vyměnití a v listě našem podávati, nespolehajíce nikterak, že snad poměry válečné se změní záhy. Hlavně o budoucno naše, ten náš dorost a mládež třeba se postarati a dle toho na sjezd se připravití. Mimo to nutno projevovati všude v těžké této době loyálnost a oddanost svou vůči této veliké republice, vládě našich Spojených Států, jež nyní rovněž v přímém boji s

naším úhlavním nepřítelem odvěkým. A tímto projevem nesmí končiti loyality naše, alébrž musí projeviti se i u věci české a slovenské, vůči nám samým a ve všakém konání povinností svých sokolských i občanských. A těch jest celá řada, jak našich hochů v poli, tak i všech nás doma. Těch tam dobrovolců našich i odvedených obětí jsou ovšem mnohem větší a my doma proto musíme pečovati jen, aby nikde vítězství věci naší nikterak se nepřekáželo, abychom zbytečně nereptali, nestěžovali těžké úkoly vedoucích odborů vládních i těch našich, již vedou českou akci Č. N. S., akci pomocnou a vojenskou, protože vítězství spojenců, vítězství té naší Ameriky znamená pro nás i vítězství malého národa československého... Přispívající ochotně na národní daň Č. N. S. my Sokolové a Sokolky konáme jen tak svůj úkol a pečujeme hlavně o zájem celku i ozdravení téhož podřídíme se rádi uvědomělé kázní, jako uznáme, že třeba pomahati i v druhé práci, při výrobě potřebného zboží a materialu v továrnách, dílnách, závodech a obchodech, jeho dopravě a ve všech oborech vládních dodávek, při šetření potravin i při hmotné podpoře vlády naší, její vypsaných půjček, koupi certifikátů a v každé pomocné akci vůbec. Tu ovšem máme na zřeteli i podporu čilou Amerického Červeného Kříže členstvím svým i prací, jakž sestry naše namnoze již konají, nemluvě ani o třídách první pomoci, zdravotvědy, ošetřování a dietiky a případné nabídky našich Sokolen na zařízení lazaretů atd. Námitky, že leckde nad síly naše neplatí! Žádné stanutí, věčný ruch a zápas za životnost našich ideí sokolských a demokratických! Tak jdeme v rok nový s tužbami nejkrasšími a nadějemi na lepší všech nás budoucno...

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Jest jen zajímavé, že v těch začátcích tělesné výchovy v Americe byli hlavně němečtí Turneři a nadšenci z roku 1848, kteří zakládali tu po příkladu v Němečích své Turnvereiny volné a pokrokové naprosto. A není také divu nahlédneme-li do dějin Turnerství. Demokratismus nesl se celým tím výchovným hnutím již od samého počátku. Při všeobecné ochablosti politické živořil i tělocvik, až památným rokem 1848 únorové povstání v Paříži začalo potřásati Evropou západní. Jím vzkříšeny jsou opět spolky turněřské. Netoliko v Němečích, Švýcařích, Anglii, Dánsku a Rusku, ano i v Rakousku k pěstování tělocviku jest přihlíženo. V PRUSKU, škola Jahnova, protože byla liberální i rázu demokratického, měla býti vládou vytlačena, ale nepovedlo se a hnutí dostalo se i sem do Spojených Států posléze, kde vyvíjelo se velice úspěšně a soustava německá razila si cestu i na místa nejlepší, pokud se týče soustavné práce a postupu. Také ve svobodomyšlnosti Turneři nad jiné organizace vynikali a mnohé v tom ohledu docílili i v obhajobě osobních práv a volnosti tisku. Ano, v mnohém byli nám vzorem i v těch našich začátcích, ba s nimi šli celé řady našich junáků, kdy zápolil Sever proti Jihu na ochranu Unie. A jako v době poslední jevil se úpadek hlavně ve výchově

dorostu jejich, tak i ten jejich demokratismus zdá se, že utrpěl mnohé trhliny, povázíme-li, že dnes tolik může ještě Němců souhlasiti s tím, co děje se tam doma, vedením všelikých junkerů, tolik Němců, již potomky jsou těch osmačtyřicátníků, jimž Kaiser kdysi i toho jejich Jahna žalářoval za to, že usiloval o povznesení a uvolnění svého národa.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Považovali jsme za svou povinnost, jako členové odvodní komise americké, jako ti, kdož na místech těchto junáky naše zvali pod prapor hvězdnatý a k službám dobrovolců, abychom se i o ně, pokud lze starali. Tak u Amerického Červeného Kříže ty naše hochy znají a o slunovratu jich zapomenuto nebylo, ani doma, v táborech, ani ve Francii, kdežto ve válečném odboru za v čas jsme upozornili v každém případě, jsouce požádáni, na tu aneb onu nešťastnou chybu některého z našich Sokolůků, jež omluviti se dala neznalostí řeči a p. Jednoho z nich měli jsme zvláště na zřeteli a tak se stalo, že dnes již jako desátník jest ve Francii, spolu s těmi, o které jevíli jsme mnohé obavy, jak bude, neboť mají pouze první listy a nejsou občany americkými. Z odboru válečného na podnět samého tajemníka bylo nám zaručeno, že o tyto naše vojáčky dobrovolce i všechny druhé bude náležitě postaráno, zejména ve Francii, kde záhy čeliti mají nejúhlavnějšímu nepříтели našemu společnému. V tom ohledu i kongresník náš br. Sabbath, jakž známo, vykonal hodně a tak jisto jest, že naši v armádě americké stanou se po náležitě přísaze, aneb slibu občany země, za níž vrhají se v boj.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Země naše jest ve válce. A válka ta musí být vyhrána! Aby se vyhrálo, nejpotřebnější pomůckou jsou tu peníze a zase peníze. Peníze ty pak opatřiti musí lid země naší. Abychom opatřili si tyto zdroje, musíme je jednoduše vládě naší půjčiti a získávající úroky, musíme šetřiti co nejvíce i pomáhati. Dá se lépe šetřiti v menších obnosech, nežli v částkách větších. Aby každý měl příležitost, byl zaveden plán, že započítí lze s pouhými pětadvaceti centy, čili čtvrt dollarem. Koupíte si úsporné známky za pětadvacet centů a kartičku, na kterou se koupenny kolek nalepí. Sotva tak učiníte, již peníze vaše nesou úrok a sice čtyry procenta, jakž čtvrtletně se počítá. Cena těchto kolků válečných se liší i záleží hlavně na tom, kdy jste si je koupili. Můžete je rovněž koupit v celku a za hotové. V prosinci minulého roku a nyní v lednu 1918 stojí čtyry dollary a dvanácte centů, později počítá se o jeden cent více za každý následující měsíc v tomto roce. Rozdíl mezi úspornými kartičkami, lístky, jež mají hodnotu čtyř dolarů a úspornými válečnými známkami, platí se hotově. To znamená, jestli že získáte známky v lednu 1918, předložíte svůj lístek a připlatíte dvanácte centů. V únoru musíte již připlatiti třinácte centů a tak dále, čili jeden cent za každý měsíc. Tento rozdíl značí úrok vydělaný, který dostaneme zpět až vlastní

lhůta vyprší. Lhůta ta jest na prvý leden 1923 stanovena a tu vyplatí vláda celých pět dollarů za každou známku válečných úspor. Při zakoupení prvých válečných známek dostanete certifikát. Tento certifikát má místo k nalepení dvaceti známek. Nalepíte je a v celku znamená pak jedno sto dollarů, jež dne 1. ledna 1923 se vyplatí. Když oněch dvacet prázdných míst válečného certifikátu jest vyplněno v prosinci 1917 aneb v tomto měsíci, tedy v lednu 1918, stálo kupujícího čtyry dollary a dvanácte centů za každou známku, to jest v celku dollarů \$82.40 za celý certifikát. Prvého ledna 1925 vláda pak vyplatí celý obnos sto dollarů, to jest čistého užitku získá majitel celkem \$17.60. Kdyby náhodou potřebovali jsme hotové peníze, pak jednoduše certifikát známkami zcela vyplněný, aneb z části polepený vyměníme a vláda nám zaplatí částku ušetřenou spolu s úrokem jednoho centu měsíčně na každou známku, podle návodu, jak nalezá se na každém certifikátu v zadu natištěného. Očekává se však a to právem, že stalo by se tak jen v případech nejkrajnější nutnosti. Certifikáty i známky dostati lze na všech poštách, na bankách, úvěrních ústavech, stanicích železničních, v dílnách, závodech vašich a po případě ve spolecích našich i klubech a hlavně jednotách, kde správa vlastní pro členstvo své opatřiti může a v tělocvičných školách evičitel a evičitelka mládež jen ku spoření nabádají konati mohou tak jen vlasteneckou povinností. Zárukou za hodnotu těchto úsporných certifikátů jest tu celé jmění veliké naší republiky a nám jen jako Sokolům i Sokolkám bude slušeti, když i v tom ohledu vykonáme co nejvíce, v každé jednotě i každém sboru sester našich zřizující kluby, jež by nakoupily si dosti těchto známek a členstvu by odprodávaly. Byli jsme prvými při prvě i druhé půjčce svobody, Liberty Bonds, necht' i tentokráte nad jiné vynikneme.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Pravdou o všech těch pokusech německých na skončení války a nabídkách míru brzy tou a zase jinou cestou jest: nedá se upříti, že Němci docílili větších vojenských úspěchů, však v celku blíží se ku konci svých zdrojů. Kdyby mír mohl býti uzavřen nyní, jak oni usilují, a to ještě na základě jich úspěchů a hlavně agitací i intrikou na Rusi, pak byli by jednoduše největšími pány v Evropě, ovládali by celý střední obvod též, od Antwerp po Triest až k Cařihradu, ba dále ještě, kdežto země ruské byly by jim dány rovněž na pospas, jako druhé země slovanské by podlehaly vlivům německým, necht' si již podmínky míru jsou jakékoli. Militarismus sotva by byl zdolán a střední Evropa byla by nadále v jeho područí. To znamenalo by konec svobody Evropy a roztahování se německé kultury poznovu. Spojenci však chtějí pokračovati v civilizaci jako samostatné jednotky a z toho důvodu nemohou zastaviti válku v době, kdy z ohledu vojenských u výhodě největší bylo by mocnářství německé a jeho nolsledové i se spuchřelým Rakouskem, dokonávajícím Tureckem a zrádným Bulharskem. Spojencům záleží

na osvobození celé Evropy, v které by Francie, Belgie, Holandsko, Polsko, Čechy a Slovensko spolu s Jihoslovii a Itálií dosáhnouti mohly svých tužeb a úkolů, nikoli jako podřízené a odvislé státy vojenského a císařského Německa, ale jako neodvislé státy, volní členové veliké konfederace Evropy, jež doufejme, že povstane po této hrozné válce ku svobodě všech národů . . .

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Bratři Poláci měli na počátku války své legie s Němcem na ruské frontě a nyní prvě jejich oddíly sokolské dorazily do Francie, jakoby na důkaz, že Slovanstvo chápe, kde jest jeho místo. Naši od československé armády, jakž známo již dříve, byli ve Francii a minule opět silnější oddíl odejel z New Yorku, kdežto bratři srbsí vyslali celkem najednou přes tisíce svých hochů, dobrovolníků z Chicaga a okolí. Junáci ti tvoří batalion srbského Miloša Obilića i vedl je národní guslar a důstojník srbský Petar Perunović. Se Srby, Chorváty a Slovinci v těchto řadách rozloučili se i vyšší hodnostáři vojenští americké armády v Auditorium, ano i zástupci státu našeho a města Chicaga. Podotýkáme jen z toho důvodu, že ukazuje se tím láska k bojovníkům nejstatečnějším, k národu zdeptanému a lidu, jenž dovede vzdorovati společnému nepříteli i nepříteli Spojených Států amerických. Již okolnost, že k těm bratrům srbským Američané tak lnou, že vítají zástupce malého, ale hrdinného národa i ve Washingtoně a sám prezident za vojenské pocty Srby ujist'uje další pomocí Ameriky, dokazuje, že bude "u zeleného stolu", až o mír opravdu jednati se začne jedna větev slovanská, jejíž tužby a snahy dojísta první brány budou na zřetel a důležitost slova jejich zástupců dojísta větší, pokud zájmů slovanských se týče, nežli koho jiného . . .

V mobilisačním prohlášení Dra. Štefanika mezi jiným stojí tato nejvyšší pozoruhodná věta: "**Každý poctivý národovec patří nejprv národu a potom rodině!**" (Aby však v plnění této povinnosti nebyl trápen s případnými starostmi o ženu a děti, zabezpečena je řádná podpora, dosahující dle příkázané potřeby až výše \$30.00 měsíčně. Vedle toho rodiny našich vojáků budou požívat péče pomocné organizace (Česko-slovenské). Každý voják náš bude pod ochranou francouzské republiky a požívá všechny výhody francouzského vojna (plat, invalidita a pense pozůstalým atd.) Jest mnoho bratrů, kterým výše uvedená první věta zdá se býti úplně odlišná toho, co jsme my vždy o národním cítění v povinnostech sokolských dosud hlásali a sice: "Národní cítění jest nejsilnějším prostředkem výchovným. Nejprvejší povinností vízí nás přirozeně k rodině, neboť tam jsme nejvíce vzali, jí vděčíme za život a vychování a proto jí máme taky nejvíce co vraceti. Národ pak jest rozšířený okruh lidí, mezi kterými žijeme, jemu vděčíme po rodině nejvíce za vzdělání a jeho ochranné prostředky a máme tudíž i k němu svaté povinnosti vedle rodiny. "Který z

těchto názorů jest správnější, táží se mnozí? Odpovídáme: oba! Napřed povinnosti k rodině, pak k národu a Sokolstvu v dobách míru, hrozí-li však nebezpečí národu a vlasti. Tu předléhá první povinnost k národu, jehož blaho a svoboda jsou zárukou bezpečnosti a blaha všech jeho rodin. V takové rozhodné chvíli musí vše jíti stranou pro záchranu národa a tím i pro záchranu své vlastní rodiny. A právě proto za plnění povinností k národu jeho občany, musí národ převzít na se povinnosti vůči opuštěným rodinám a starati se o nezbytné potřeby jejich za ty, kdož šli nastavit hrud' a paže na ochranu jeho. Ve starém Řecku Sparťané a Athéňané měli opravdu ideální zřízení státní a občanské! Tam občan patřil státu, respektive národu. Dítě narozené, uznáno-li za spůsobilé a života schopné (zmrzačené a neúživé vrhány s tarpejských skal jako zbytečné břímě společnosti lidské), ponecháno bylo ku opatrování matce v jeho útlém věku, načež po 5 letech se ho ujal stát a vychovával ho až do plnoletí. Stát staral se o jeho výživu, vyvinutí schopností tělesných i duševních, jakož i jeho sebeurčení, začez dospělý jinou sloužil pak celým životem a schopností svými národu — státu. Každý občan plnoletý byl ve službách státu a v případě války stát se staral o pozůstalé ženy, dívky, matky a starce vedle výše uvedené výchovy mládeže! A dle této výchovy a státního zřízení byly výsledky patrnými, jak nám vykazují dějiny skvělé doby antické, jež nám v Sokolství má býti dle zakladatelů našich zářivým vzorem! Ovšem v nynější době každý jednotlivec jest určen sám starati se o výchovu a život svůj i své rodiny, a stát vzpomene si občana jen tehdy, když od něho bud' daně, neb jiné povinnosti zákonem určené vyžaduje a k těm patří i povinnost branná. Stát tě chrání svým zřízením, však o to se nestará, zda v bídě jsi se protloukal se svojí rodinou a při tom se snažil plnit povinnosti občanské, však když potřebuje života tvého, tu musíš jíti chtěj, nechťej. Jest to zákon železný — ne však přirozený, prýstící z ideální výchovy, jaká byla u starých Řeků. Řekli jsme kdysi, že život národní u národů, kteří honosí se svojí svobodou, jeví se svým zřízením více jako státní a tudíž národní povinnost jest vlastně občanskou — státní povinností, ač v podstatě jest rovněž národní. Tak příkladně zde v Americe, kde jest sloučeno a promíseno tolik různých národností, zdá se, jakoby národní cítění bylo zatlačeno do pozadí a přece v mnohých případech ozve se tu mocně struna amerického vlastenectví jako tomu jest u národů jednotlivých svým původem a řečí. Pravý americký patriotismus jest široce založený na zásadách čistého demokratismu a humanity, ve smyslu pro právo a spravedlnost a v soucitu s trpícím neb surovou silou napadeným, není tudíž opřen na podstatě jazykové spřízněnosti kmenů. Naproti tomu nabubřelý patriotismus amerických šmoků spočívá jen na sobeckosti, vědomí moci a bohatství oproti národům druhým. To jsou ti nevědomci, jižto s hrdé výše zámožnosti své pohlížejí zde útrpně na jinonárodovce, zápasícího těžce o

skývu chleba. A tu stavíme se na křižovatek věčných rozporů, toužíce po čistém, ideálním zřízení sociálním v národě, jež by bylo pevnou zárukou blaženosti lidstva. Kdyby národové jako státní celky staraly se po způsobě Spartánů svým státním zřízením o každého občana svého, jak povznesený, silný a uvědomělý by tu stál národ v hodině svého nebezpečí! Tu odpadly by dobrovolníci, nucené odvody a pod. a každý občan by přirozeně cítil svatou povinnost jít životem svým hájit nejdražší statky vlasti a národa milého! —ař.

“Narodil jsem se v zemi této, jsem syn českých rodičů a když tak často naslouchám vyprávění matky mé o staré vlasti, krásách a zlaté Prahy, pochopuji ty touhy její, aby lidu českému dostalo se svobody i vymanění národa z pode jha Habsburků. Sám žel o Čechách mnoho nevím, jen co vyčetl jsem z bohatých dějin českých a co staříčka matka mně učila a co snad pochytil jsem i na české svobodomyšlné škole. Však v době poslední mnohé jsem se dočetl a protože dovedu chápati a jako právník i rozlišovati, k tomu přišel jsem závěru, že snad bylo by dobré, kdyby i odborné kruhy, profesionální a ta tak zvaná intelligence česko-americká přiměla se ku práci národní a zvýšené činnosti v nejdůležitější na ten čas instituci Č. N. S. Pravda, podnět vlastní musel by vyjít z našich vlastních řad, tu muselo by se získati pochopení a práce, té dojista již našlo by se dosti...” Pomyslili jsme si, že lépe pozdě, nežli nikdy a jsme zvědaví, jak bratr a český právník se zachová a opravdu-li pozve druhé k účasti. Nelze o tom ani dost málo pochybovati, že by nám starším trochu praktické a americké krve nebylo nikterak na závalu v jakémkoli českém počínání a v tom Sokolství zvláště.

Když přehlednete si tu spoustu všelikých oznámků v těch kterých listech českých, podivíte se, jaké všechno zábavy se pořádají, jaké věci provádějí jen, aby tím spíše zajistila se návštěva té které dupandy atd. A povážíme-li, že děje se tak v době na nejvyšší pohnuté, že nedbá se válečného rozruchu a ohromných obětí na statech i krvi, že nedbá se ani citů nejsvětějších rodinných a společnosti lidské vůbec, o národních povinnostech ani nemluvě, divíme se jen, že namnoze jsou i jednoty sokolské, jež popouští úzdu kvasu, zábavy, veselí i křepčení co zatím výzva na přijetí “národní daně” sotva že tak prošla o výroční schůzi. Ano, mohli bychom jmenovati i sbory Sokolek, jež nechut' svou a neochotu pomoci staré vlasti projevíly přímo podivně.

Vždy hájili jsme stanovisko, že jen poznání pravdy, rozumování mužné a volné, vedle neúnavné činnosti nás spasí, jen opravdová práce nás zachrání a zvelebí. Smíme snad říci, že jsme se přičinili, seč síly stačily k práci takové, že jsme obsahem listu svého svérázným usilovali o očistu jakoukoli a vždy měli dosti síly, abychom označili pravým slovem jakýkoli klam a postup nevhodný. Víme, že nezačovali jsme se snad každému, jako víme, že mnohdy

i ty pravdy trochu silněji pronesené bolely třeba naše nejbližší, ale to nikterak nemělo býti nikdy na újmu toho celku našeho, té práce naší společné vyvrcholivší v obětech největších na dobro toho našeho čestství i drahé naší otčiny tam doma a zde v enostech občanských mužů celých i žen nadšených. Něktrátili jsme jen prázdné chvíle, ale poučujíce, chtěli jsme povzbudit k působnosti rázné a činnosti rozvázné, k podnikům ceny skutečné a trvalé, jakž výchova národa nám přikazovala. Jestli nedocílili jsme výsledků vždy nejlepších, nebylo vždy vinou naší, činili jsme se sbírajíce ty zvěsti sokolské ze všech končin světa, kde naši jsou a zápolí a pomáhajíce kde třeba, pružnost a křepost jsme pěstili, abychom šiky své k vytrvalosti při každém odporu si odechovali.

Důležitou otázkou příštího sjezdu bude též přísné označení našich ženských odborů a jich poměr jako rovnocenných celků v naší organizaci sokolské. V prozatímních stanovách S. O. sice v hl. XIV. čl. 1. stojí: *Ženské odbory tvoří samostatné jednoty v S. O.*, a v čl. 7.: *„Jednoty Sokolek S. O. mají tytéž povinnosti a tatáž práva,“* však není přesně udáno, jaká práva? Přirozeně každý soudí, že jsou míněna tatáž práva a povinnosti, jako u mužských jednot, ale ve stanovách musí to býti jasné a logicky podáno. Postavení ženy v našem demokratickém zřízení sokolském jest přirozeným důsledkem jeho programu, ježto samostatnost a neodvislost jest nejpřednějším požadavkem každého národa, každé demokratické organizace, a je-li u každého národa, neb uvědomělé organizace snahou zabezpečiti svobodu smýšlení a právo sebeurčení každému jedinci, tu právo toho musí i stejnou měrou býti zabezpečeno též ženě, jež na výchově mládeže, budoucí opory naší, má úkol nejvyšší důležitý. A z tohoto důvodu musí Sokolstvo stavěti v řadách svých ženu na roveň mužů. Však jedna důležitá věc tu padá na váhu. Jsme a vlastně musíme býti pro naše poslání v národě zkázněným celkem, v jehož rámci jednotlivé složky řídit se musí vůlí celku a ne svou vlastní jediné, neboť zárukou ovládnutí postupu na prospěch věci nám všem společné. Dnes, jak věci u nás stojí poměr ženských odborů vůči jednotám sokolským jest u většiny dobrovolně podřízený a často i závislý dle toho, jakou práci a jaký podíl na ní od nich žádáme. Jest to hlavně v oboru technickém, kde musíme přiznati, že ženské odbory nestojí dosud na té ideální výši, aby samy mohly chopiti se samostatného vedení ženskou rukou a že proto zůstávají v oboru tom podřízeny vedení mužů. A tím i patrný vliv vedení toho zračí se v ostatním jich zřízení. Dokud ženské odbory budou závislémi v oboru technickém na vedení mužů, dotud i jich samostatné zřízení nepřinese věci sokolské toho užitku, jakého právem od nich očekáváme. Samostatnost podmiňuje neodvislost a té zde není a sotva bude v době dohlédné a proto máme dnes ženské odbory sice s vlastní svou správou a zřízením, nejsou však samostatnými jednotami v Sokol. Obei v pravém toho slova

smyslu. Většina ženských odborů byla založena jednotami sokolskými, jak stanovy samy ukládají. (Hlava IX. čl. 9.: *Povinností každé jednoty jest starati se o to, aby zakládány byly jednoty Sokolek, tvořící samostatné jednoty S. O. se stejnými výhodami a budiž jim poskytována všemožná pomoc*). Od této pomoci hlavně v oboru technickém stávají se ženské odbory přirozeně závislémi na jednotách je zakládajících a přijímají zároveň jich jména. V bývalé Župě Fuegner-Tyršově poměr ten byl spjat ještě více tím, že jednoty založivší ženský odbor měla v něm svého zástupce, nebo-li důvěrníka, který byl prostředníkem mezi jednotou a žen. odborem, a bděl nad jednáním jeho, aby dělo se vše v souhlasu se stanovami župními. Jedině tímto stálým vlivem docílena byla naprostá harmonie v každém vážném počínu Župy a ženské odbory, uznávajíce samy důležitost tohoto pojítka, vyžadovaly sobě vždy spolehlivého a uvědomělého zástupce do svého středu. Potřeba zástupce do ženského odboru při župním zřízení by naprosto odpadla, jelikož ženské odbory vysílají své zástupkyně do Župy, ale zkušenosti nás poučují, že toto pojítko u velké většiny žen. odborů postrádá patřičného vlivu a že třeba silné ruky na uplatnění vážného a obsáhlého úkolu sokolského. A zde právě leží kořen dosavadního podruží ženských odborů, třeba i zdánlivě samostatnost jejich jevila se ideálním výrazem rovnosti ženy s mužem. Má-li žena v sokolské organizaci právo stejné s mužem v otázkách společných i sobě vlastních rozhodovati, tu má také právo, aby rozhodovala sama o sobě ve všech věcech, týkajících se výhradně jí jako ženy. Tělesná výchova ženy musí se svěřiti ženě a jediné ženě, neboť rozdílná soustava tělesná zřejmě dokazuje, že směr tělesné výchovy nemůže býti zde stejný. Praktický výcvik žen za bezprostředního vedení muže jest zrovna tak absurdním, jako kdyby žena měla vésti a řídit tělesnou výchovu muže. Těch opravdu povolaných a zkušených cvičitelů výchovy ženské máme příklady ojedinělé, proto není divu, že výsledky u většiny jsou všechny kusé a jednostranné. A proto, mají-li ženské odbory v naší organizaci míti postavení samostatné, musí především pracovati na soustředění schopných sil vlastních nejen v ohledu správním, ale i rovněž důležitém oboru technickém! Od správného rozřešení této otázky záviseti bude blahodárná součinnost ženy v Sokole! Uvědomělé ženy naše, semknuty v jediný mohutný šik, musí postupovati svorně po boku jednot sokolských za společným naším cílem, ale s vědomím zodpovědnosti za vlastní věc! — Ku konci poukazujeme na nedůslednost pojmenování našich ženských organizací, jež by měla býti napravena příštím sjezdem. Tak stanovy S. O. mluví o *„jednotách Sokolek“*, kdežto v adresáři shledáváme *„sbory Sokolek“* (Plzeňských, Rozvoj a pod.), aneb pouze *„Sokolky“* (Chicago, Tábor Slov. Lípy, Renata Tyršova atd.), na východě pak *Těl. sbory Paní a Dívek* v . . . , a konečně z bývalé Župy Fuegner-Tyršovy *„ženské odbory“* (Sokola Slávkého, Komenského, Havlíček-Tyrš atd.), tedy 5 odrud celkem, ač poměr

jich ku naší organizaci jest stejný. Tak jako pro jednoty mužské jest jedno označení: Těl. Jed. Sokol . . . , necht' i ženské organizace v S. O. nesou jednotné pojmenování vedle jména místního. —ař.

Mezi tím co zmocňují se nás obavy, jak bude s těmi bratry našimi, s těmi hohy českými a slovan-skými, již jako dobrovolci slouží u "armády smrti" na Rusi, co myslí naši jdou vzpomínky na ty hochy statečné, již dnes jsou již ve Francii, na ty naše Kanaďany, kteří již prošli křtem krve a všechny ty druhé na všech frontách v družinách dobrovolců i cizinecké legii, počítáme již mnohé ty oběti války strašné. Těm tisícům a tisícům stínům bratrským platí dnes naše vzpomínka. Klidně odpočívají na tom i onom bojišti, na mnohém tom nově povstalem hřbitově ciziny, pohřebišti a v jámách zákopů. Klid naprostý jest odměnou za všechno nadšení, vědomí povinnosti vykonané, oběti nadměrné a veškeru práci, za všechnen boj, který jim byl údělem v životě a strádání mnohé. A co že zbylo po nich mezi námi? Nic pro etitele hmoty, mnoho však pro ty, již váží si díla vykonaného, národního a tužeb všech nás společných za svobodou všech národů i lidu našeho tam nad Vltavou. Vzpomínka zůstala milá a památka drahocenná na listě dějin našich, protože lidmi byli, k povinnostem člověka statečného se znali a je plnili, nikoliv jen hubou, ale činy skvělými. Povinností člověka českého . . . Co toto píšeme, nevíme ani na kolik junáků našich podlehl zнову "na poli slávy", nevíme o pohromách stihnuvších ty naše nejdražší a jen těší nás, že některé minulé zprávy se nepotvrdily, br. Linhart dosud jest živ, třeba těžce zraněn, též tak br. Nagl a jiní snad. Však ale i zde mezi námi zaznamenati dlužno ztráty zvláště citelné. Tak v Milwaukee zemřel starý harcovník sokolský, bývalý společný evičitel a vedoucí těch šiků našich o "světové výstavě" v Chicagu br. Petr Straka, kdežto T. J. S. Tábor Slovenská Lípa ztratila dva ze starých a dobrých členů svých br. F. Mencla a br. Jos. Hladovce, a T. J. Sokol Havlíček v Clevelandu zemřel vynikající člen a bývalý státní poslanec br. Jos. A. Mulač. V Clevelandu zabita byla sestra M. Boudalova, jež byla s námi jako ošetřovatelka v nešťastném Srbsku. Vděčně připomínáme si činnosti jejich všechny práce a námahy, všech i bolů a zklamání a snahu, aby Sokolstvo dospělo mety nejvyšší i v zemi této. Nepracovali nadarmo a třeba jména jejich časem zapadla, práce, kterou přispěli, zůstane ku prospěchu celku, jež nade vše! Čest všem a památka na mnohá leta.

Z Čech došly nás zvěsti přes Švýcary, že v Sokolstvu se pracuje, že vláda uvolnila opatření svá, jimiž jako kruhem železným svírala vše, co bylo sokolské, aneb zabývalo se výchovou tělesnou vůbec. Toto uvolnění ovšem vynutily si dotyčné české kruhy jedině proto, že ukázaly vládě ústy svých poslanců, že již si s nimi zahrávati nebude, že na pouhé sliby se nic nedá v Čechách a lid, že po

svobodě dychtí, přistupuje k otevřenému již boji za samostatnost. A jestli jest takto doma, musíme i my v roce novém napnouti všechny síly na záchranu i vlastního budoucna. Necht' si povídají vám sýčkové jakkoli, že netřeba evičiti, že máme zanechat veškeré činnosti a práce sokolské, protože jinam povinnost nás volá atd. Obyčejně povídají ale lidé tací, již sami zůstávají doma, aneb z těch a podobných povinností sami dovedou se vykrotiti. A jestli naši doma usilují, aby znovu vzpružili činnost válkou ohromenou, přerušenou, ochablou, aneb zastavenou, my vidíme v tom jen důkaz toho, co třeba nám.

Před několika měsíci napsali jsme na místech těchto o nových možných zdrojích příjmů pro Č. N. S., pak již vypsána byla "národní daň" jednoho pětáčku měsíčně, u nás Sokolů celého desáku a souhlasné projevy o dobrovolném přijetí pomalu dochází, kdežto z Ruska oznamuje se, jak následuje, čili právě dle plánu našeho své doby vysloveného o soustavném a vydatném postupu. Jen slyšte. "Čechoslovák", český časopis v Rusku ze dne 11. října uveřejňuje výpis revoluční půjčky pro československý stát. "Česko-slovenská Nár. Rada, zastupující politicky a finančně organisovaný národ československý doma i za hranicemi a budoucí československý stát, vypisuje po úradě se zástupci Čechů a Slováků v Rusku, v Americe, Francii a Anglii revoluční zápůjčku česko-slovenského národa na 20,000,000 franků. Emisse určené pro Ameriku činí 10,000,000 franků, pro západní Evropu 5,000,000 franků. Zápůjčka úrokuje se 5 proc. ročně. Úroky za prvá dvě léta (od 1. ledna 1918 do 1. ledna 1920) platí se věřitelům při upisování takže skládají hotově 90 procent upsané sumy. Úroky další splatí se hotově při zaplacení jistiny, což bude nejpozději 21. prosince 1925. Č. S. N. R. má však právo zápůjčku i s úroky zaplatiti i dříve zcela anebo z části podle slosovacího plánu. Za veškeré závazky z této zápůjčky ručí: 1. Budoucí československý stát anebo dlužní úpisy této zápůjčky bude Odbočka ČSNR. přijímati do bezplatného uschování a Československý Úvěrní Ústav v Kyjevě bude na ně poskytovat dle poměrů ruského finančního trhu lombardní zápůjčky. V Rusku vydávají se dlužní úpisy na 10, 25, 100, 500, 1000 a 10,000 franků. Při upisování zápůjčky v Rusku přijímá se ruská měna a to 1 rubl za 1 frank. Přihlášky na úpisy přijímají se nyní."

V dnešní vážné době v boji za politickou samostatnost Čech a Slovenska, všichni upřímní pracovníci různých stran bez ohledu na politické, náboženské a sociální přesvědčení podali si ruce ku svorné práci. Pochopili dobu — svitlo mezi námi a dnes Čech i Slovák cítí, že jsme synové jedné matky, jedné krve bratří, jak druhdy bývalo v dobách slavných Husitů a Bratrstva! Leč nemožno říci tolik o Sokolstvu americkém. Národní Jednota Sokolská a Župa Fuegner-Tyršova jedině pochopily důležitost okamžiku a odvrhnuvše bývalé rozpory a svá jména,

spojily se v jednu Sokolskou Obec na prospěch společné věci! Jednota Dělnických Sokolů sice jest spojena po stránce technické v Techn. Svazu Slovanského Sokolstva, avšak spojení to vyjma stránky finanční nemá toho pravého významu morálního pro budoucí Svaz již z toho důvodu, že v něm musí býti sloučeny jednotlivé celky národnostní (Obec česká, slovenská, polská atd.) a nikoliv rozštěpené jich samostatné složky. Do příštího sjezdu není doba daleká a tu zajisté tak uvědomělé organizace, jako jest jednota Děln. Amer. Sokolů nahlédne, že její pravé místo pro práci společnou jest jedině v české Obci. Dnes již z obou stran měly by se činit vážné kroky na úplné semknutí obou táborů, tak aby v těžkém boji stála tu za národ český jediná velká Obec Sokolská v Americe! Separatismus nás dosud dělíci dá se právě v dnešní době společného programu snadno překlenouti, leč jedna věc, jež každého upřímného Sokola zaráží, jest mrazivá až lhostejnost slovenských Sokolů vůči práci společné. Bojujeme o samostatnost Čech a Slovače, o zřízení státu česko-slovenského, máme v boji tom společné ideje, jež budou-li splněny, spoutají Čechy a Slováky v nerozlučný osud společný a přece české a slovenské Sokolstvo kráčí každé cestou svojí ku společnému cíli! Proč? Tuto otázku by mělo zodpovědět Sokolstvo slovenské, neboť zůstává ji dlužno od svého sjezdu posledního v Chicagu! Či má společný postup náš i na dále trpěti tou malichernou ješitností národnostního a kmenového partikularismu, jenž staví hráz umělou mezi Čechem a Slovákem a jenž ob čas i mezi Čechy a Moravany zabouří? Čech, Moravan a Slovák pod hřejnými paprsky zlaté svobody má žít v budoucím státu česko-slovenském volný život člověka probuzeného ze staletého spánku těžké poroby a v práci společné, čistě slovanské, vyvíjeti se v novém ovzduší v mocný národ svérázný, příštími generacemi našimi obrozený a v tomto osvětovém proudu obapolného splnutí mělo by snad jen Sokolstvo, ta přední stráž budoucího volného národa, jíti dvojí cestou? Kam bychom pak dospěli, bratří? Dnes ve společném boji za naši svobodu musí Sokolstvo české a slovenské jíti svorně zářícím příkladem vstříci všemu lidu našemu, povaliti rázem všechny přehradu umělé, jež nás hloubí a brání vám v postupu za společným cílem — musí vymizeti pojem my a vy a jen svorná vůle nás všech bez rozdílu musí dnes pnouti se ku tužbám našim nejvyšším a to jest: blaho a prospěch celého národa česko-slovenského! "Jeden za všechny a všichni za jednoho!", bylo již heslem tábořským, heslem k činu a povždy i heslem k vítězství!

—ař.

Milý bratře! Příloženě zasílám Ti poukázku dohromady na patnáct (15) dolarů. Při slavnosti T. J. S. Nová Vlast br. Kozdera vyhraný květináč daroval, aby jej moje žena obsadila ve prospěch zajatců a tak vybrala \$9.00 a Sokolka L. Weisová plat za práci v kuchyni \$2.50 také daruje ve prospěch tentýž a já k tomu připojuji \$3.50, abych udělal rovných \$15.00. Necháváme Tobě k rozhodnutí, aby Jsi poslal kde nejvíce třeba. Na zdar!

Leo. Všečeka.

VELIKÉ JEST NAŠE SKLAMÁNÍ . . .

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Na všech frontách bijí se naši lidé, na tisíce a tisíce našich hochů ihned hlásilo se pod hvězdnatý prapor veliké této republiky, když válka s Němcem i zde vypukla, kdežto tisíce jest těch, kdož slouží zájmům spojenců v každém ohledu a směru, ba tisíce i těch, kdož vlastní krví zpečetili loyálnost svou vůči dobré věci za demokracii všech národů světa! Za volnost a svobodu malých národů šlo se v boj a podle prvních slibů spojenců těšili jsme se, že i národu českému a bratřím Slovákům dostane se osamostatnění, jako že Jihoslované dojdou plně tužeb svých a vymanění z pode jha Habsburků. Místo toho však zděluje světu celému za Anglii mocnou a velkou, její zástupce a vynikající státník Lloyd George, že spojencům nejedná se o rozčlankování Rakousko-Uherska, ale upravení poměrů všech národností tak, aby samosprávně se mohly vyvíjeti to jest za souhlasu ovládaných se vládlo a dle toho vyřídily se i otázky sporné na Balkáně i pokud se zájmů Italie týče, co zatím Polsece zajištěna by byla volnost naprostá. A hned po anglickém premiéru promlouvá i náš president ku kongresu a ve čtrnácti bodech řeči své klade podmínky míru nepřátelským mocnostem a s ohledem na situaci bolševiků na Rusi, nejen že potvrzuje slova Lloyd Georgea, ale zdrůrazňuje, že Italii mělo by se dostatí území Italy obydleného, jakoby se Elsasku a Lotrinsku mělo ponechatí právo sebeurčení, zdali náležitosti chtějí ku Francii, aneb Německu. Podobně vyslovuje se i o koloniích Anglii získaných v Africe, co zatím vyklizení zemí ruských i nešťastné Belgie a zdeptaného Srbska se požaduje, jako dovozuje se, že měla by se dáti příležitost Arménům i jiným poddaným Turecka, aby i oni samosprávu získali. Polsece dáti se má svoboda naprostá, povídá i náš president, kdežto Čechům, (to jest Bohemians, Czechs) Jihoslovánům a jiným národům říše Rakousko-Uherské zabezpečena má býti samospráva pouze, čili tolikéž na kolik národ český byl by si dobyl bez jakýchkoli obětí větších na krvi a statech, ba měl slíbeno od jinak skoupé vlády vídeňské, kdyby byl prý přímo řečeno raději napomahal ku porážce spojenců, nežli k jejich vítězství, jakž i my zde v české a slovenské Americe se přičiňovali, propagovali, pracovali a snažili se . . .

Mezi tím co všechny téměř listy americké píšou, že dvěře k vyjednávání o mír otevřeny jsou, listy německé láteří nejen na Lloyd Georgea, ale našemu presidentu se vysmívají, jak že najednou couvl a cd mnohých prvotních požadavků upustiv, nežádá již rozčlankování Rakousko-Uherska, třeba hned v zápětí o volné Polsece mluvil. A pravda tu na snadě, má-li skutečně slovo skutkem učiněno býti, pak Polsko bude požadovati část rakouskou čili Halič, část pruskou a konečně část ruskou, jestli sny o veliké Polsece vyvreholeny býti mají! A což Bosna a Heregovina? Sny o veliké Jihoslávii, sny o česko-slovenském samostatném státu, jakoby v nívee pojednou se obracely a my div si nezoufáme nad tako-

vými výsledky práce národní, práce upřímné, pozitivní a nanejvýš loyální, jež nesla se opravdu jen za volnosti a svobodou národů všech . . .

Pravda, dopadly tyto dvě rány silně na naši šíj, však tuto skloniti nebylo by ani v naší povaze, protože znovu a znovu jen přesvědčujeme se, co na těchto místech již od samého začátku války hrozné jsme tvrdili, to jest, že slibům nijakým nelze věřiti těch kterých diplomatů, smlouvám podepsaným naším nepřítelem a mezinárodním úmlouvám hozeným jen tak do větru, jež pak pohodlně se ruší zde i onde. My spíše věříme a známe ze zkušeností mírového kongresu berlínského po válce ruskoturecké i po boji balkánském, že bude JEDINĚ u zeleného stolu na mírových poradách, kde hlasy budou se počítati pro ten či onen zástoj národů všech účastněných, pro ty či ony snahy a tužby lidu, jenž v předsíni dovede působiti na jednotlivé zástupce těch kterých mocností a zemí ku společnému zasedání připuštěných. A do této předsíne půjdeme i my, budeme pracovati znovu a znovu se snažiti i usilovati, připomínajíce, možno-li bratřím ruským co jejich jest povinnost vůči všem Slovanům a bratřím srbským, jediným naším přátelům, již u "zeleného stolu" zasedati budou, kterým směrem se nésti mají jejich vřelé sympatie k tomu národu, jenž s nimi šel na každý "mejdan krvavý" a vždy snažil se pomahati, protože měl je za své nejbližší . . .

Tož tedy vzhůru hlavy a s novou silou do nové práce! A co ta vyžaduje hlavně? Peníze a zase peníze i všechny druhé oběti na krvi i statech, abychom dokázali aspoň my, že dovedeme ve slovu svém stát . . .

ROZUMĚJMEŽ SI!

(Stará epistola v novém rouše.)

Tak za časté jsme si řekli, když na brus posudku našeho sokolského kladli jsme brzy to a zase ono, snažíce se býti věcnými, pravdivými, spravedlivými a to přímo, nikdy pokoutně a z boku, ale tváří v tvář! Nám vodítkem bylo vždy, že osoba musí stranou a smysl pro celek věcí základní jediným vděkem, který smíme očekávati, tak aby sobectví nebylo vůbec v jednotách našich. A za tu celou řadu let našeho pořadatelsství přesvědčili jsme se, že vždy byl jistý neduh v jednotách našich, někdy odůvodněný, často domyšlený — to jest nedůvěra brzy k tomu činovníku, tam jinému pracovníku národnímu, vedoucímu, evičiteli, náčelníku atd. Tato nedůvěra k jedincům zrna nejlepšího někdy zarážela, kdežto osobní choutky tak mnohemu postupu překážely, ba v jednotách, kde vládl jednotlivec svárlivý a bratr neupřímný šeredně se mnohdy dopracovalo. Tolik nutno si dnes říci, kdy ocit'ujeme se na prahu nového roku a připravujeme ku sněmu svému sokolskému, jenž v srpnu v Clevelandě odbýti se má. Víme, že nikdy nikdo všem se nezachoval, víme my za stolkem pořadatelským nejlépe, jako dovedeme chápati z důstatek, jak těžce se pracuje, kde není pochopení, kde zájmům jednotlivců se holduje a dle

toho snad již nyní na sjezd náš zástupci volí v přímém rozporu se stanovami naší Obce . . .

My, staří kozáci, mnohou prošli jsme již bitkou, však to nieméně nezocelilo nás tak, abychom si některých smutných zjevů docela nevšímalí a to zejména nedůvěry, která za časté má v následek rozjitření svárů a různie mezi méně soudným členstvem pro maličkost, aneb i proto, když ten či onen bratr statečný měl dosti odvahy poukázati na chybu naši. Tu hned slovům jeho sebe upřímnějším jinak se přisuzuje a pomluva, překrucování, ba mnohdy i hanobení slaví orgie, jako bys ani nebyl mezi bratry a v hnízdě sokolském. Z komára udělá se velbloud, pošve se druh proti druhu a čím svár a zbytečné rozčilení jest větší, tím nepřátelé naši jsou spokojenější, zejména povedlo-li se jim na sokolské předáky "nasaditi psí hlavu", jestli zrovna nechťeli tančiti podle "kdesi napsaných a předložených not," jimž se v rouše "vlasteneckém" nadávalo "kázeň národní" a zatím bylo usurpátorství mnohdy až šeredné osobíček sobeckých, všelikých příživníků a tak zvaných "dollarových pracovníků", ne-li na druhé zase straně lidiček, na nichž bys k účelům nejlepšímu nedostal ani centu, kdybys jim sebe lépe vykládal o každého Čecha a Česky stejných povinnostech. A tu dobře dí Vaníček: "Poněvač pak nedůvěra jest přímětkem mysle, duše lidské těžko vykořenitelným, záležití velmi na předácích jednoty, aby v takových případech počínali si klidně a obezřetně i tehdy, kdyby hrot nedůvěry přímo proti nim samým byl obrácen."

Rozumějmež si! A jestli nám vodítkem v každém našem počínu, bude jen pravda a zase pravda, pak postup náš, jestli svědomitě chceme pečovati o ozdravení šiků našich a veškeré práce národní a všech našich počínů občanských, zejména v této nanejvýš těžké době zkoušky a pohrom válečných, nesmíme rozhodně, kdyby i tu a tam nastaly neshody nějaké na věc pohlížeti příliš tragicky, ztráceti hlavu, jestli obětí jest více, jestli více námahy a práce účinnější vyžaduje každý náš nerv a po případě i poslední krůpěj krve, ba co poslední kus statkův našich, když jedná se o nejčestnější úkol sokolských šiků a učinění za dost povinností na oltář vlasti vloženým . . . Netřeba se celou silou vášně vrhati proti spravedlivé kritice vlastní a toho listu našeho zvláště, netřeba se zbytečně rozčilovati, je-li kdo z nás jiného názoru. Každý k vlastnímu posudku jest oprávněn a máje na zřeteli zájem celku, dokud se neukvapuje ve volbě výrazů, dokud zbytečně nepodezřívá a netrhá stůj co stůj, protože protivníka svého osobně nenávidí i podobně, nechť jen nespokojeným se jeví, neboť tak sám Tyrš kázal nám, všaké stanutí, pokyvování i ramenářství zavrhuje i zpátečnictví odsuzuje! Jednáním nepředloženým mnohdy jen oleje na oheň přidáváme a nechťice vyslechnouti pravdy a posudku mužného škodíme si u přátel našich nejlepších, zejména když odhazujeme zbraň při každé sebemenší příležitosti a nezdaru, ohánějíce se zbytečně svým já a zase já. Ptáte se dojista proč tak nevděčný předmět volili jsme za úvahu novoroční a právě po udalostech doby posled-

ní, kde brzy na to a zase na ono se stěžuje, kdy o budoucnosti našeho sdružení sokolského se jedná a cesty se nacházejí mají, aby se prospělo! Jde tu o budoucnost, jde tu o vše nám nejdražší a v takových dobách třeba napnouti všechny síly, všechny prostředky nejlepší, aby děla se rozhodnutí všechna na základě pravdy a spravedlnosti a nikoliv jen podle po různu naházené směse smyšlenek, někdy lži a klepů.

Napsalo se kdes, že snad necítili jsme se na místech těchto dosti silnými, abychom pověděli co třeba tam, kde někdy se stane, ano i stává, že v jednotě některé opanuje strana lži a fráze (za touto jdou neprozíraví jako mušky za plamenem). Nač to, když věci takové samy o sobě nemívají dlouhého trvání, protože co na klamu, lži a překrucování založeno jest, padne jistě dříve aneb později, ale jinak jest, pakli shledá se, že stala se někomu křivda, pak nutno napnouti všechny síly bratrské, aby za v čas odčiněna byla, neboť "bratr křivdou uražený tvrdší jest, než město nedobyté a svárové jsou jako závora u hradu." — Kniha Přísloví.

Podle naší zkušenosti někdy se čte jen ledabylo, letmo, vybírá se řádek za řádkem a potom dle toho usuzuje, slovo psané, pověděné jinak se vyloží, aneb celý krám povstane jako valná část z nedorozumění a jindy z nepochopení i poznatků špatně vykládaných. Písmák sokolský o tom říká, že "tomu či onomu se šláplо trochu na kuří oko a již jest oheň na střeše, o tom slyšel druhý a třetí něco zvonit, čtvrtý a pátý k tomu něco přidá, šestý a sedmý z té lásky bratrské nemůže to tak nechat, a nežli dojde k padesátému jest z toho celá loupežná historka, nepatrný pak provinilec, jemuž nic zlého ani na mysli nepřišlo, zavilým škůdcem členstva i jednoty a celku vůbec." V takových a podobných případech zatahují se pak spory dále i mimo vlastní náš kruh sokolský a tisku veřejnému popřává se výtečná pastvička, zejména jde-li se hloub. Známe a protože známe, varujeme znovu a znovu před takovými smutnými zjevy, jež do řad našich sice nepatří, ale žel přece jen často se naskytají. Tu třeba rázně vystoupit a ukázati, co se vlastně stalo, pak ti kdož ochotně otevřeli sluchu svého klepům nejhlupejší, podiví se, co že to zase bylo za nesmysl. Hůře jest ovšem kde nepřitelem toho našeho Sokolství dali jsme se poštvati na vlastní své řady a sloužící zájmům nějakých těch chytráčků, nedovedeme pak rozlišovati co prospěšné a dobré společnému postupu našemu.

Rozumí se, že záleží v každé jednotě na činovnících, aby udržela se kázeň uvědomělá, aby dbalo se předpisů stanov našich, jak místních, tak i Obce, aby svárům a sporům zbytečným se neholdovalo, jako spíše účinné a vydatné práci společné. Každý člen může se uplatniti ve svém oboru, aniž by druhému překážel, všichni nemohou vynikati ve všem, jako všichni náležitým rozdělením práce spolkové ku zdaru celku dosti přispěti mohou, je-li všude vůle upřímná a silná dost, aby doplňovala bratrsky zde co schází a tam kde jiné by překáželo za v čas odstra-

ňovala za klidného rozhledu, nestrannosti a po právu, zejména jestli u obou stran dobro spolku sobě žádajíce nějak se střetly, jako prvky zdánlivě protichůdné...

A ještě na jedno dovolu, abychom si posteskli, přistupující ku přípravám, poradám a výměně náhledu ku sjezdu našemu. Jest to klepařství, které strašně řádí ve společnosti naší a v řadách sokolských rozhodně by nemělo míti místa. Co to již zaviniло svárů, co zbytečných potýček slovních, sporů napsaných i jiných, co vyvolalo tak zvaných resolucí a nepříjemností i šrůtek. Není jen ve výborech některých jednot a sborů, není jen ve spolecích, ale bují někdy na místech, kde nejméně byste čekali, zvláště jedná-li se o činovníky záslužné, pracovníky naprosto osvědčené a bratry a sestry ve službách lidu svého sešedivělé! Tu takové černé, někdy výtečně nastražené pokusy zhanobení třeba se zrovna příznati nechtělo, zabolí, mluví se o nevděku a podobně, kdežto ve skutečnosti celé to klevetnictví nestojí za pohoršení, jež vzbudilo. Jest pochoutka to starých bab, sudiček ze řemesla a lidiček malicherných. Není moc pěkné v takovém cechu se pohybovati a bratře milý i sestro, kdož z vás o takovou slávu by stál? Jazyku lze poručiti, myslí a rozumem lze vlásti, aniž bychom beze všeho tlachali, řezali kolem, až posléze sami pořežati bychom se mohli, zejména tam kde pravda pokulhávající silně na cti druhým ubírala! Netrpmež takových a jiných klevet a poškozování šiků svých, jako ochotně přiložíme rukou k dílu záslužnému jakémukoli, jen když dobrému a na prospěch celku. Tož tedy celek a zase celek sokolský a národní a ten na paměti majíce, jděmež cestou, jakž usilovná práce a péče vyžaduje na všech nás stejně. Že ještě mnoho chybí nám? Že mnohých bude ještě třeba oprav a námahy? Kdož by popíral, však nad všechno zdar věci naší a k tomu jděmež, abychom nejen čestně obstáli, ale i zvítězili...

"Sokol Americký" jest vydatnou pomůckou v oznámení toho kterého obchodu, výroby, průmyslu, podniku, aneb všeho toho hlavně, co řady naše sokolské potřebují, Sokolové a Sokolky jako jednotlivci, aneb celé rodiny jejich. List náš přijímá jen oznámky naprosto čisté, oznamovati u nás nějaký humbuk, nějaký klam a šalbu vypočtenou na vydírání lidu našeho, aneb jeho poškozování vůbec a zdraví jeho zvláště, rozhodně nelze. Jsme zaplavováni nabídkami všelikých takových a podobných firem českých i cizích, však důsledně odmítáme, zachovávající v listu svém místo výhradně poctivému výrobku, poctivému obchodu a práci, a však žel, že mnohé české firmy odborné a jiné, ba i Sokolové listu našeho si vůbec nevšímají a dají přednost plátkům všelikým, bezzásadním a s poměrně daleko menším kruhem členářstva se vykazujícím. Část oznámková jest u nás zcela zvlášť a na obsah listu nesmí míti vlivu žádného. Poplatek za oznamování jest nepatrný, kdežto rozšíření listu našeho od roku k roku vždy větší. Dnes tiskne se přes 12,000 výtisků, což zajisté dokazuje, že list náš velice výhodným je prostředkem oznamovacím a povázíme-li kam všude proniká, na co jde i výtisků i do jiných zemí a po celém světě sokolském, slovanském, doporučuje se sám, co do obsahu a uspořádání rovněž nad jiné vyniká. Podmínky zděří ochotně jednatel V. V., br. T. Vonásek, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS SOKOLSKÉ OBCE V AMERICE.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the Sokol Union of America.

Vychází 15. každého měsíce v Chicagu, Illinois.

Pořadatel: Dr. J. RUDIŠ. JIČÍNSKÝ, 1900 Blue Island Av., Chicago, Ill.

Editor: Spoluredaktor:

JAROSLAV KOŠAŘ, 1928 So. 63rd Court, Berwyn, Ill.

SUBSCRIPTION \$1.00 per year
Předplatné \$1.00 ročně Do ciziny \$1.25

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázku, zděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru S. O. A., aneb ustanovení jednatele zvláštní.

T. VONÁŠEK, 1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracají a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146—50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Dr. Winfield S. Hall:

OTEC A SYN.

Nejlepší přátelé. — Jan s otcem svým studují některé záhady života.

(Pro list náš upraveno za laskavého dovození spisovatele i Americké Jednoty Lékařské).

(Pokračování).

„Nejméně nebezpečný jest chaneroid čili měkký vřed, který se přenáší jako samostatná venerická nemoc, stykem pohlavním. Jest nákaza. Někdy i místem určitě obmezenou. Nestíhá sám sebou ani svými následky tělo veškeré, má jen význam místní a po zhojení se jeho nebývá nedůživosti a zlých následků do budoucna. Vzniká po přímé naze a první jeho příznaky se objevují někdy již za několik hodin po souloži. Povstane oděrka aneb hnisaný puchýřek, z nichž se vytváří vředek dna prohloubeného, žlutavých okrajů vyhlodaných a ostrých. Jest lemován mírným dvorcem zánětným, krvácí mnohdy snadno a spodina jeho nejví ztuhlosti. Vylučuje mírně hnis a vyskytá se často mnohotně. Nakažlivost jeví se totiž především na nositeli samém. Stykem ploch kožních se navzájem přenáší vřed ten z místa na místo a celé skupiny vředků splývají v jednu plochu. Trvá čtyry týdny a tu ovšem se musí čistiti za v čas a porada s lékařem svědomitým jest tu nejnutnější. Někdy okolní žlázy naduří se, ve skupině tříselné zvláště. Ano, může dojít i ku shnisání žlázy čili utvoří se tak zvaný

bubo, aneb následuje zaklesnutí předkožky, zánět lymfatické cévy a vznik hlízky na hrbetu pyje. Jestli vředek zatvrdne může dojít k horším následkům, to jest ku přijetí, ale tu již neběží o nákazu jedinou. Jako ve všem čistota naprostá tu hlavní věcí a léčba včasná.”

“Když známe, jak snadno uvarovati se můžeme jakékoli nákazy, vid' že otče?”

“Jak vidíš poučení podati lze slovy srozumitelnými a nikoliv snad necudnými. A proto povíme si nyní o kapavce čili gonorrhea. To jest zánět roury močové aneb ženských plodidel původu venerického. Kapavka se totiž nejčastěji přenáší stykem pohlavním opět a jest rovněž nemocí sdělnou, nakažlivou. Spůsobuje ji zvláštní mikrob gonococcus zvaný. Však o tom netřeba se šířiti, neboť víš, že nákazu jakoukoli obyčejně bacil způsobuje, není-li pravda?”

“Ano o tom i ve škole jsme se učili”, odvětil Jan. A otec pokračoval:

“Kapavka jest nemocí samostatnou a nemá s přijetí ničeho společného. Jest nákaza místní z pravidla to jest bývá nejčastěji přenesena pouze na jednu sliznici a zůstává na této bláně obmezena, jindy ale žel dostane se nakažlivina kapavky do oběhu krve a tak zanesena jest na okrsky tkáně tělesné vzdálené. Takto stává se pak nemocí celkovou mívající neblahé následky. Není kapavka jen tak nepatrným onemocněním, alébrž chorobou dosti vážnou, kde s lékařem nutno opět jen v čas se poraditi a s léčením začítí záhy. Kapavka roury močové u muže počíná v okamžiku, kdy nákaza vnikla do ústí roury močové. Nejčastěji se tak děje, když byl přímý styk s ženštinou kapavkou stíženou. Ale i nepřímou pomocí nástrojů lékařských, obvazů a p. nákaza, nejsme-li opatrní, rozšířiti se dá, čili přenéstí. Přítomnost nákazy jeví se ze začátku svěděním aneb pálením v rouře, jež jeví se samostatně, aneb při močení, k tomu druží se ponenáhlu příznaky zánětu, zduření i zardění sliznice, vychlípení se její z ústí roury. Přistupuje i zduření a zvýšená teplota pyje a následkem zvýšeného přítoku krve i hojné ztopoření téhož se vyskytuje, dosti bolestné. Pak již sliznice počne vylučovati hnisavé buničky a výron, nejprve spíše vodnatý, ponenáhlu však kalný, hnisavý a ve případech velmi silných i krvavý. Bolesti se stupňují a zejména v noci v teplém loži se stávají týravými. Množství výronu vzrůstá a roura močová nepojme ho již v průsvitu svém, nastává výtok hnisavý. Z pravidla výtok dostavuje se třetí den po souloži jindy za více dnů. Nákaza pokračuje nejen do hloubky sliznice, ale šíří se i po její ploše a jde ku kořeni pije, leda by se zastavila před svěračem měchýře a dále nešla. Po desíti dnech a dobrým léčením již se ulevuje, kapavky ubývá a hnisavá vlákna již jen v moči se jeví. Jde-li ale nákaza do zadu, pak případ dle trvá a pochod ten ohlašuje se: nutkáním k močení, častějším ztopořením a někdy i krvácením, jež dostavuje se ku konci močení. Ano, i do pánví ledvinových dostati se může kapavka a po straně roury močové do žláz, jež pak zhnisají a jizvy zanechávají se skřivením pyje a p. Také

zánět prostraty, žlázy uložené mezi hrdlem měchýře a konečníkem se s kapavkou sdružit může a nejdůležitější jest zánět nadvarlete. Bud' po jedné straně, nejčastěji v levo, aneb obou. Obyčejně na počátku tohoto zaniká výtok, nadvarle se zduřuje a obemýká jako bolestivý pruh zadní obvod varlete. Může se rozšířit i na chamo vod a plodnost ohrozit. Jinak ale kapavka může se státi osudnou celému ústrojí, tak nákaza může se dostat do kloubů, zánět pak rheuma se podobá, k srdci, k plícím i k nervům a přenesení se zejména do očí, kde na spojivce a rohovec prudké vznikají pak záněty nebezpečné, zejména jedná-li se o novorozenata, nakazivší se při porodu ze sliznice pochvy mateřské. Odtud o tolika oslepnutí malíčků si snad slyšel?"

"Ano, otče, jenže vždy se mluvilo o včasném zakročení lékařským roztokem dusičnanu stříbrnatého, který na oči děťátka se nakapal. Tak četl jsem kdesi."

"Správně a tu zbývá zmíniti se o kapavce ženy. Ta sídlí nejčastěji ve sliznici pochvy, přechází však mnohdy do roury močové. Jeví se nejprve příznaky zánětu, pálením, svěděním, řezavkou a brzy dostaví se hnisání. Pak jde nemoc dále i do měchýře, ba někdy na čípek, do dělohy, dužiny těže, i sousední tkáně v pánvi, k tomu druží se záněty vejcovodů a vaječníků samých, záněty pobřišnice a následky jsou mnohdy hrozné. Čili muž ženu nakazivší a opáčně děsně se provinující a u žen i vzniká tak neplodnost a mnohdy trvalá neduživost i poruchy, jež stále k operativnímu zakročení vedou, zejména jedná-li se již pak o chronický stav kapavky. Pochopuješ tudíž synu můj snahy eugeniků a všech těch vychovatelů, již o znalost vlastního těla našeho tak usilují i budoucnou prospěti se snaží."

"U muže nákaza zastavit se mohla ve žláze prostaty a teprve znovu propukla, když tento s dívkou naprosto čistou se byl oženil. Považ jen hroznou zodpovědnost, kterou tu člověk na se bere. Sám stará se o dobrý chov dobytka i lepší druhy jeho a zakládá rodiny nešťastné, kde nejen žena ubohá, ale i potomci její nákazou takou trpí. Stává se pak často, že zastaralou kapavkou trpěvší žena o oba vaječníky přijde a i jiným těžkým operacím podrobiti se musí, co zatím zdraví její jest podlomeno docela. Však ale ani muž, který "divoký sil oves" a prostopášný vedl život neujde trestu všemocné Přírody i dosti často ztrácí následkem nákazy pohlavního ústrojí své a nejdůležitější částě jeho vykleštění, aneb jiným zakročením nutným."

"To jest hrozná tedy nemoc ta kapavka," prohodil syn.

"Ano, hrozná, ba my lékaři tvrdíme docela, že kapavka ještě více bědy lidské zavinuje, nežli snad přijíce sama. Pohlíží se na ni lehkově, tot' jedna z příčin a druhá, že málo jest ještě poučení lidového poetivého a svědomitého. Ba spíše dnes každý vyrabitel všelikých patentních meducín proti kapavce a přijíci bohatne, z hlouposti lidské ovšem, jen když dovede oznamovati, nežli lékař svědomitý, jenž poradí, aby za slova svá upřímná a varovná jen nevděk sklízel i tam, kde nejméně by se na-

dál. Odtud měli jste rozhovory hygienické na vyšší škole, aby tím spíše později chápali jste záhady života, jenže žel poučení tato zahalují se zde nemístným studem a tam jen proto, aby lid uvědoměn býti nemohl. Však mi rozumíš, vid'?"

(Dokončení.)

SOKOLSTVO V DOBĚ ZKOUŠKY.

Bratři a sestry!

Dostavila se pro naše šiky doba tuhé zkoušky. V národech válčících mohou býti dnes jen strany dvě — strana patriotů, nelekajících se obětí žádných a strana zrádců. V řadách našich mohou býti jen strany tyto: strana Sokolů a Sokolek, osvědčujících své Sokolství bez reptání činy a obětí a strana Sokolů a Sokolek, kteří osvědčovali své Sokolství až posud jen slovy, pouličními parádami, zábavami a jsou hotovi to Sokolství své odložit i hned, jakmile na oltář národní položití mají obět' sebe nepatrnější. Proděláváme zkoušku ohněm, v kterém ztráveno a v dým přeměněno bude vše co nepřístojného na Sokolstvo za delší dobu se navěsilo a z kterého vyjde českoamerické Sokolstvo očištěné, ryzí, které pak vším právem bude moci o sobě říci, že jest nejnárodnější institucí mezi všemi národními organizacemi našimi.

Před třemi roky dvěma diplomatickým síním v Evropě byly všemu českému zavřeny. Nikdo nás neznal — nikomu nenapadlo obírat se v té veliké tragedii českou otázkou. Bylo třeba agitace, bylo třeba konati cesty od jednoho sídelního města ke druhému, bylo třeba v různých řečích vydávati informační časopisy, zásobovati nejčelnější listy všech národů články — a k tomu všemu bylo třeba peněz — mnoho peněz. Lid doma jest bezmocný a proto bylo spoléháno na českou Ameriku. A za to, co jsme až posud sebrali a do Evropy poslali, vykonalo se mnoho. Česká otázka pošluta byla do popředí — což bylo hlavním účelem agitace této — a ne, jak měle vtipkáři rádi prohlašovali, že sbírány jsou peníze na zakoupení samostatnosti českého národa — dnes diplomatické kruhy jsou o našem spravedlivém požadavku přesvědčeny a pomocí čelných časopisů v Anglii, Francii, Itálii, Rusku i v Americe jest důležitost osvobození Čech stále zdůrazňována. Za celé půl století nebylo v Americe k seznání českého živlu tolik vykonáno, co vykonáno bylo za poslední tři leta.

Přispívali jsme, ale práce našich pracovníků v Evropě není posud skončena. Jest třeba přinášeti oběti další a proto Vyk. Výbor Obce Sokolské žádá jednoty k Obci patříci o malou národní daň — 10c. měsíčně — t. j. žádá jen ty, kde daň tato posud odváděna nebyla.

A tu studem zardíti se musí každý upřímný Sokol, každá upřímná Sokolka, když ve V. V. čtena jest odpověď, "že jest daň ta příliš velikou, že ji nejsou s to odváděti a že kdyby V. V. na její odvádění naléhal, byli by nuceni členství v Obci se vzdáti."

Deset centů měsíčně! Čteme o hrozném utrpení našich lidí na bojišti — s obdivem čteme, že ti, kdož svícele válečné již byli prodělali, že zajetí spějí opět na pole válečné, aby jen české věci pomohli k vítězství, že znovu spějí vstříti novým útrapám, že poznovu hotovi jsou čeliti smrti — i naši bratři zde opouštějí domovy a dávají se dobrovolně vřaditi v šiky válečné, a mezi námi najdou se Sokolové, kteří vedou dětinský nářek, že mají na oltář vlasti položit 10c. měsíčně! Čech, který dává se zváti Sokolem, zdráhá se české věci obětovati měsíčně dvě sklenice piva — Češka, která chce se zváti Sokolkou, nařiká, že by měla obětovati měsíčně na oltář vlasti své dvě 'ice-cream sody'! Čím dříve

ohně zkušební zbaví nás všech těch, kdož takto své Sokolství chápou a je tak veřejně bez uzardění osvědčují, tím lépe. Třeba zeslabení početné, budeme silnějšími mravně!

Není člověka, který zachová by se mohl všem — tím méně člověka takového, který stál kdy v čele jakéhokoliv veřejného hnutí. Mluvím z vlastní zkušenosti. Často ta nejlepší snaha bývá nepochopena, nejlepší práce zlehčována, ba i ten nejlepší výsledek poctivé snahy bývá bagatelisován. Ale na to musí být každý připraven, poněvať i ti, kdož tak jiným často práci ztrpčují, mají dobrý úmysl, prospěti věci. Chovám vždy v úctě toho, kdo svoji nelibost projeví otevřeně, nepokrytě. Chovám v úctě každého, kdo i mne samému veřejně učiní výtku, kritiku mé jednání, slušným způsobem poukáže na mé pochybení. Ctím takového více, nežli toho, kdo tiskne mi vře ruku a za zády vychrlí na mne spoustu nahromaděné žluče. Učení Tyršovo stalo se mi náhradou za odložené náboženství — a proto dovedu zachováti i přátelství k tomu, kdo mé jednání veřejně kritikuje. Dovedu také bez nejmenší známky trpkosti snést i veřejné kritikování těch, kdož v Americe řídí akci za osvobození vlasti, a byť by mne ku kritikovaným osobám poutaly pocity sebe přátelštější. Veřejně, mužně projevový projev vzbudí ve mne pocit úcty — ale pocit ten rázem zmizí, jakmile projev takový provázen jest slovy: „a pokud ti lidé budou v čele nedám jediného centu!“ To už jest stavění své nelibosti vůči jednotlivcům nad prospěch celku. Mužnějším by bylo — kdyby se řeklo: „Ano, přinesme tu obět“, jaká jest žádána, ale pracujme společně, ne osočováním, ale důstojným způsobem k zavedení změn, jaké za prospěšné uznáme!“

A na konec, bratři, několik slov o té naší pomoci se zbraní v ruce.

Kde na jedné straně mrazí překvapující netečnost a neochota přinést obět tak nepatrnou ve prospěch věci národní, s druhé strany jsme žádání volati do zbraně každého bez ohledu na závazky rodinné a kdo by vyhověti se zdráhal, žádá se za jeho vyloučení.

Bratři! v pohnutých dobách jakou jest tato, i při tom nadšení, jaké pro věc chováme, nesmí nás opouštět chladná rozvaha. I naše vláda zdráhá se sáhati do rodin pro otce — pro živitele. — I naše vláda, která vtržena byla do války s mocným nepřítelem, vedena jest ve svém jednání též zákonem lidskosti. Jsem pyšným na Sokola, způsobilého pro svízele válečné, nemajícího závazků rodinných, když ochotně nabídně služby své, ale vrhati výtku zbabělosti ve tvář tomu, kdo zdráhá se jen proto, že náhlým odchodem zanechal by rodinu nejistému osudu, to nebylo by spravedlivé. I při tom největším nadšení nechtějme v sobě zapírati člověka!

A proč Vám, bratři a sestry, tyto věci zde připomínám?

Poněvať snahou mojí jest, aby Sokolstvo vždy věrno bylo čistým zásadám. Poněvať poukázati chtěl jsem na truchlivý zjev, jakým jest ten, když zdráháme se odváděti daň tak nepatrnou, kde jiní obětují to, co jim jest nejdražší. Poněvať chci, aby nikdo nemohl právem poukázati nám na to, že u nás krásná slova jsou ve špatném souhlase s nepěknými činy. Poněvať bych rád viděl, aby i tam, kde Sokol zasedá na stoličce soudce, měl vždy na zřeteli prospěch věci, aby nebyla mezi námi více slyšána slova „že národní povinnost konati nebudem k vůli některým jednotlivcům“. A konečně, kde jedná se o tak vážnou a zodpovědnou akci, jakou jest volání členstva do zbraně, bychom i zde zachovávali žádoucí rozvahu a nežli budeme bratra pranýřovati jako zbabělce, bychom přesvědčili se dříve, zdali ta běda, kterou by za sebou zanechal, nepřevážila by daleko to dobro, které by byl s to vykonati na poli válečném.

Na zdar!

J. Čermák,

starosta Sokolské Obce v Americe.

Jos. Pokorný:

Za Sokolem

PETREM STRAKOU.

Mohutné řady Sokolstva opustil navždy muž, který celý život svůj věnoval myšlence sokolské. Odešel muž čistého charakteru, mužný v jednání svém, srdce nadšené pro krásno a dobro. Bratra Petra Straky, bývalého společného evičitele N. J. Sokolské, člena Výk. Výboru téhož tělesa v dobách kdy sídlo Výk. Výb. stávalo v Milwaukee, Wis., bývalého náčelníka Župy Střední N. J. S. a dlouholetého evičitele a náčelníka T. J. S. v Milwaukee, není více. Dotrpěl po dlouhé strastiplné nemoci, dne 11. prosince 1917 a pohřben za sokolské poety z Č. A. Síně, dne 14. pros. 1917 jsa stár 61 roků.

Sokol Straka Petr již co jinouch oddal se celou vervou duše své tomu našemu Sokolství. Již ve vlasti staré stál

v prvních řadách harcovníků a buditelů sokolských, zejména jeho záslužná činnost v T. J. „Sokol“ na Žižkově, té bašty pokrokovosti a demokratismu náležitě byla oceněna, když milovaný evičitel téže jednoty opouštěl tuto provázen láskou Sokolstva i občanstva žižkovského, byv povolán rozsévati símě sokolské za moře po té velké oblasti svobodného světa, na velkém česko-americkém Západě, a všude tam, kde Sokol rozpjal své perutě. Jsa vážným, přímým a laskavým evičitelem, získal si záhy přízně a lásky kamkoli zavítal a povinnost jemu velela. Zářným mezníkem činnosti zesnulého bratra jest všesokolský slet odbývaný v Chicagu r. 1893 u příležitosti světové výstavy, kdež pomahatelé jeho byli bři.: Jos. Čermák, nynější starosta A. O. Sokolské, a dávný přítel jeho br. Jarka Košař, na kteréhož zesnulý velmi často vzpomínal, a vím, že zpráva tato Sokola Košaře boléstně se dotkne.

Snaha a píle jeho prokázaly se též o sjezdu a závodech odbývaných před lety v Milwaukee. I jako organisator a pěstitel slovanské vzájemnosti stál vždy na svém místě znovuzřídil sbor 157. T. J. S. "Sokol", jehož byl prvním evičitelem.

Odešel! — Vřask práce jeho, jeho láska k věci naší společné, necht' jsou nám vodítkem ku metě vytčené. Sokol Straka získal si během svého působení hojně tak zvaných přátel. Dokud stál na výsluní štěstí svého obklopovali a znali jej všichni — byv nešťasten, opustili jej všichni, žel, i Sokolové, neuznajíce aspoň posledně pohlédnouti v jeho tvář. A to bolí — a bolí tím více pohlédneme-li na to naše bratrství, kde s tíží dostaví se 12členný výbor a tak za skrovného počtu přátel zesnulého vzdávána čest kdys horlivému sokolskému pracovníku. Budiž zesnulému bratru v řadách Sokolstva veškerého nehynoucí paměť!

MEZI ZDĚMI . . .

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917. (Památce těch, kdož padli na poli slávy, v zákopech i mimo.)

Na bílé pokrývice na stolečku v operační síni leželo několik kousků šrapnelů a mnoho kulí, některé pravdivelné a čisté, jiné pochroumané, s krvavými skvrnami zde a onde a špičkami ostrými, tak jako surovými, jakž všechny kule toho druhu jsou . . .

V naší nemocnici Červeného Kříže ve Skoplji, v Srbsku, pouze strážé bděli venku a mezi zděmi pilně ošetřovatelky službu konající.

Vítr hnál se dolem po zemi a takové táhlé, záhadné vzdechy vycházející se zdály z keřů podél tureckého pohřebiště na vršku. Měsíc byl v úplňku, však těžké mraky zablýžovaly světlo a staré minarety svědkové "dávných dob" Mohameda týčily se k nebi, kde všemohoucí všech křesťanů sídlí a Allah má své překrásné paláce ze zlata a zeleně, s tisíci a tisíci tančících dívek, čekajících na ty všechny v "koran" věřící a umírající za vlast svou na bojišti. Tam v zadu za naší americkou nemocnicí rozprostírala se ponurá krajina močálovitá až k řece, pokrytá černým hávem prstů plné dolin a prohnílených kořenů i uschlé trávy, vedle mnohých hlubokých jam a děr nebezpečných. V jednom takovém místě pod kopcem nalezaly se staré jatky, kde zabíjeli hlavně skot a trochu dále byla strojírna a starý mlýn a mezi těmi mnohými plazícími se keříčky táhla se stuha trávy, jako podél cesty, však cesta nebyla, neboť náhle končilo v takové hluboké jámě, horší druhých a naplněné špinavou vodou a to až na druhé straně řeky Vardaru. A v trávě chytrá liška čekala na zajíce poskakujícího čile po pláni. Liška dobře věděla, že zajíc se neodvážá příliš daleko v tak pozdní dobu noční. Opatrně dlouhoušák na vše strany čenichaje po větru, jakoby si vyhledával místočka pro svá pozorování. Neublížil takto nikomu! Uvažoval jen jak chytré jsou lišky skoro všude a jak pitomí jsou zajíci vůbec a v příští chvíli již jej nebylo. Chytrá liška krvácející tělo jeho přinesla svým mlád'atům, zrádným a zlým jakž celé rodiny liščí jsou a ony v tomto doupěti věru, že jiné nebyly. Liška jest silná, dravá a zajíc slabý.

Takový jest již celý život náš!

Byli jsme na místě utrpení a smrti zápolící humanity, na místě kde tolik bylo raněných vojáků, aneb těch nemocných hroznými chorobami postižených i nákazou, byli tu Srbové, Rakušáci, Švábi a mnoho zajatců a ti všichni společně tu leželi klidně a snili snad o lískách svých, těch vůdčích jejich a zajících, jimž velelo se klidně ku předu! Poznali krveprolití, viděli ty lidské jatky a utrpení v poli a v zákopech a poslušni jakž byli nuceni, zde všeho idealismu rázem se zbavili i za divuplného hrdinství mužů statečných uvažovali a volněji si rozumovali o takových Kaise-

rech, vládčích i tak zvaných zákonech i všech věcech, jež diti se mohly v dvacátém století "kultury" různé pro tak mnohé lišky a ještě různější pro ubohé, prosté zajíce . . .

"Nemusíš se tak naparovati kuličko ty znetvořená," prohodil úlomek ostrý šrapnelu, jakž na stolku ležel. "Po naši porážce na Ceru, můj hoch dostal mně do stehna i padl Krvácení — ovšem a jak strašné bylo, vždyť zasáhl jsem hlavní z tepen, tkaň svalovou jsem rozerval. Jeho otec a dva bratři všichni byli v poli proti nám, které nazývali vetřelci je napadnuvšími i jejich otčinu. Zůstal jsem v té nečisté ráně po jistou dobu. Jest-li působil jsem bolestí? Haha a jaké, tot' právě moje drahá jest úhel můj, a ty ostatně můžeš býti tiše, vždyť . . ."

"Byla bych, však něco mám na mysli," odvětila kule srbská, jakž tak ležela vedle těch druhých s přátely to i nepřátely pohromadě a bez jakékoli vášně. "Proč jste vtrhli do našich otevřených měst a tolik pronásledovali ubohé obyvatelstvo měst i vesniček, proč tolik životů lidských jste zničili a vedle toho tolik majetků. Či to byl vlastní pořad vaší tak zvané "Strafexpedice", jež přivedla skoro celou Evropu v plamen válečný, protože ty vaše lišky, ti vaši vládeové přáli si více zemí a více majetku?"

"Bud' tiše ty pitomý zajíci. Tobě pouze poslouchati náleží a my přišli, abychom ti ukázali jak. Museli jsme pravda i masakr provést na těch zajatečích, vašich lidí, museli i raněné vojny u Preglavky, u církve nedaleko Kroupani, na řece Štipliane a jiných místech jako u Jovanovace, Gličice a docela i v Bělehradě dobíjeti a to proto, že pány jsme byli situace, my Uhři, za pomoci německých důstojníků," blábolil ostrý úlomek šrapnelu, na to maje vztek, že musel ležeti na stolečku bílém aniž by již mohl komukoli ublížiti tam, kde se všemi stejně se zacházelo bez rozdílu, at' přítel byl či nepřítel, jakž "chrámu humanity" jen slušelo.

"Nech toho! Pamatuji se dobře, když ukládali nás do skladiště plného všelikých nábojů i těch s výbušnými kulemi. Na mně udělali černý kroužek, to aby mně spíše poznali, měl jsem svou vlastní komoru na prach s takovou aluminiovou rouřečkou, pak kladivkem a kabátkem. Vyrobili mně u Škody v Plzni a to bylo již roku 1912. A pak mně povídejte něco o připravenosti k válece. My byli již připraveni tehdy! Kdyby byla Srbsie neposkytla příležitost, Balkán vlastně, byla by se příležitost našla někde jinde. Na to se můžeš vsadit. Udeřila jsem a nyní tu odpočívám na stolečku zrovna tak jako ty."

"Tys ovšem díl svůj vykonala, proč nařikat?" ptal se kousíček znetvořeného plastiku "dum-dum" kule hrdě a přitom, jakoby se vysmíval všem tak zvaným mezinárodním úmluvám a pravidlům válečným, jakž pořízeny byly na konferenci v Haagu. "Americký ranhojič mně vytáhl z roztržštěných kostí ruky srbského vojína, starého to "čiči". Ten doktor myslel si kdo ví jak jest chytrý, když za pomoci německého vynálezu paprsků Roentgenových vynášel kde jsem se ulebedila, jako druhý německý vynález na rozdrásání, znetvoření a nákazu strašných ran mnou působených. Vytáhl mně z bolestné té rány, však ztrnutí čelistě se dostavilo a ten náš ranhojič i všechny jeho ošetřovatelky budou mít hezký kus práce, nežli toho starého člověka pitomého srbského pasáka, zachrání . . ."

"Naparuj se jak ti libo, však věz, že my nikdy nebyli tak nebezpečné a nikdy jsme nebojovaly proti nevinným dětem, ubohým ženám, dívkám a starým lidem. Naši junáci nikdy nenásilnili vašich žen, vašich mladičkových děvčat, nikdy nezabíjeli děti a nemluvnátka v kolébce, aneb v životech nastávajících matek! Naši důstojníci nebyli jako ten váš kapitán Bosnai v Okoliči, jenž nařídil znásilnění, zavraždění a za živa upálení třiceti žen na jmenovaném místě, o jiných ani nemluvě. Válka jest strašná, však my nikdy nejednali se zajatci, jako s dobytčkem."

„Dejme tomu, však vaši lidé odsoudili naše vyzvědače k smrti u Strumice, protože byli Bulhary a s námi“, odpověděl kousek šrapnelu rakouského původu.

„A co bychom toho zapírali? Bulhaři za živa upálili naše staré sedláky, strážce ve vlastních jejich chýších, zničili jim každou „kuču“ poblíž Gevgelije a povázíme-li co vše i jinde se stalo a co vše vaši provedli, jet' přímo hrozné. Při pouhém spatření krve a s křížem v rukou i vašich kněží hnali jste se proti nám všem; ti lidé vaši, jakoby se v lité šelmy měnili, tak si počínali. Tato válka vaše opravdu jest vyvreholením soustavného běsnění, jež zmocnilo se vojska vašeho jak zde, tak i v Belgii, Francii a na Rusi. Nezapřete toho, bylo by zbytečné!“

„My kule silné musely jsme vás naučiti dobrému chování a spravedlnosti,“ zabručel si kus olova, podobného náboji, jaký užívá se do revolverů pouze.

„Pravda poskytlí jsou vaši nám dosti o tom důkazů, jako dotvrdili jste učení vašeho Kaisera a jeho „německého boha“, to jest, žeť nejhorším jaký mohl lidstvu kdy býti představen. Na bojišti pro ty, které jsme zasáhly dožadujete se pomoci boží a mrtvým slibujete, že čeká na ně radost nebeská i oslava hrdinů, co zatím libozvučné harfy, zlaté ulice a celá jezera krystalů nebeských jen pro jejich duše spasené jsou přichystány jménem „Faterlandu“.

„My ovšem neumíráme jako bytosti lidské. Tak, zde jsem na příklad malý úlomeček dělové kule. Když my dopadly, pak mnoho vojáků a jejich těl bylo takřka rozprášeno a jen jeden z nich jest zde v nemocnici s rozdrčenou lebkou, jak víte. Jest hrozná to rána, avšak zdá se mi, že neudělala jsem dosti veliký otvor pro tu jeho duši; dosud ještě žije, nařikaje sobě jen, že ztratil důvěru v toho svého Kaisera protože mezi tím co tu ležel na loži, naučil se znáti pravdu nad všechny věci světa . . .“

„Tak jest pravdu nad všechny věci světa,“ zabručela si kule menšího kalibru. „Jen slyšte jak tam nařiká — slyšte, slyšte! To je ten, kterého jsem stříhla důkladně a usadil se v hrudi zasáhla jsem i bídné jeho srdce, srdce to pravé šelmy. Ano, bestie! On, důstojník nařídil patnácti svým vojákům, aby zneuctili srbské děvče. Konečně ji zabili a ubodali bajonety, nikoliv však dřívě, až já jsem přiletěla. Nyní jest tam v nemocničním oddělení na levo. Vizte jak ošetřovatelka spěchá volající lékaře, však konec jeho se blíží, mizery!“

„Nesmysl,“ odvětil kousek bomby. „My zabíjely na počátku války po stech, však nyní jde to do tisíců a tisícové umírají každé hodiny, pod tak zvanou záclonou dělové palby, aneb když Maximovky promlouvají na všech frontách, nemluvě ani o vynálezech německých na zabíjení člověka otrávenými plyny a jiných moderních methodách válečnictví ve vzduchu, aneb i pod vodou.“

„A zač to a nač to vše,“ táže se srbská kule. „Protože evropští autokrati za pomoci Kaisera na této straně, jeho boha na druhé a ve spojení s Allahem v Turecku, usmyslili si a vyplánovali, že podmaní si všechny probouzející se živly demokratické všech národů, s tím patrným úmyslem, aby se konečně i zasáhly Spojené Státy Americké. Ano, my slyšeli o Lusitanii. A to jest celé to tajemství lišek, jejich zrádných doupat a mého ubohého národa zničené Srbie. Nešťasten jakž jsem, snažil jsem se, seč bylo lze, byl jsem udatným, trpěl jsem právě peklo na zemi . . . A bylo by možné, aby za dovolení boha měli jsme všichni býti podmaněni Kaiserovi a jiným vláděům? Však pamatujtež si že jedného dne všichni budeme svobodni! Všichni, již navzájem jsme zápolili a se bili a v době přítomné se potíráme do vysílení a zničení. My všichni budeme bratry a olovo a jiný kov používáný ve výrobě naší bude k užitečnějším věcem v zemích svobody, v zemích, kde Kaiserové nebudou naprosto mlti co poroučeti a tyranie půjde se všemi militaristi-

ckými vynálezy a choutkami ku všem čertům, jako války samy.“

„Tíse — tíse, vy zbytky barbarství! Ošetřovatelka přichází na ranní službu. Nemá nás slyšeti. Vizte slunce svobody, volnosti a lásky bratrské již vychází.“ Světlo prodralo se oknem až ku stolečku našemu! Kule a částě kovu a olova tu ležely. Při vchodu na schody dole ve městě na řece vypínala se zahrada růží a tam opodál byl lesík keřů i stromeků ne vyšších člověka a těmi padalo světlo na vodu, tak jak padalo samo na mech opravdového lesa.

A na několik míl odtud bojovali znovu a znovu. Lišky vyhrávaly, zajíci padali po stech. Byly tam malé kříže na mnohých těch hrobech a na malých rybníčkách kulatých spaly vodní lilie na hladině klidně.

Ošetřovatelka očišťujíc nástroje na den připravené, popošla ku stolku a uzřevši kule i ty druhé zbytky nábojů, dotkla se jich rukou jemnou a bělostnou. Rty její byly sevěny, obličej, unylý a na skráních jevíly se dolíčky únavy, myšlenky její pak tékaly snad tam kdesi k domovu . . . Vzala ony kule a druhé svědky nečisté doklady to práce dne předechozího a již vyletělo to vše oknem . . .

Poodešla pak k přístroji sterilizačnímu.

Nový transport nemocných a raněných. Z těch mnozí vzdychali, jiní kleli na primitivní staré dvoukolky, vozy voly tažené, a ještě jiní ani nedutali. Slunce rozlévalo bělostnou svou zář po chladných, omšelých a drsných stěnách Inžinirských Kasáren, kde nemocnice naše se nalezala. A mezi těmi stěnami tam tolik bylo utrpení, tolik nářků, stížností, žadonění, posudků a posuňků a zápasu o život se vším tím stoismem srbského vojníka a pomoci i útěchy Červeného Kříže. A tam hvězdy i pruhy vlály dále, zvouce ty ubožáky všechny k sobě . . .

FRANCIE A VOLNÁ MYŠLENKA.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Illinois, on January 15th, 1918, as required by the Act of October 6th, 1917.

Pod význačným titulem: „France the Freethinker“ objevil se článek ve „Forum“ psaný Walter Adolphe Robertsem. Dovojuje se tu, že katolíci na jedné straně a svobodomyšlníci na straně druhé počínají si na vzájem velice liberálně, pronášejíce své náhledy; odloučení státu a církve trvá a ti věřící i novináři mnozí, již tvrdí nám, že na zbožnosti mezi těmi, kdož jsou v zákopech přibývá, nepovídají pravdy, pokud se týče vojáka Francie. Pro nás z článku toho vyjímáme jen zajímavější:

„Povídá se, že Francie, v následek války, stala se opět nábožnou. Hodnostáři církevní a mnozí novináři, již jsou zodpovědní za tyto posudky rádi by namluvili světu, že Francie se obrátila opět ku katolicismu. A přec tvrzení ta daleko jsou pravdy. Francie, jako národ, není katolickou, ba není ani křesťanskou. Většina Francouzů jsou rozumující volnomyšlenkáři, svobodomyšlníci. Průměrný francouzský voják vyšedší z té vřavy válečné jest skeptikem a filosofem. Francie získala si rozhodně tu přednost pozoruhodnou, že jest zemí, která šla do války, aniž by byla na pomoc mobilizovala pána boha.“

V prvý den mobilizace v tragickém měsíci srpnu 1914, stál jsem nedaleko vchodu nádraží dráhy Montparnasse v Paříži, i pozoroval jsem záložníky hrnoucí se k vlakům, aby dostali se na místa ku svým plukům. Nekonečné ty řady, jakž jsem viděl byly průřezem hotovící se Francie: proletář a bohatí lidé, dělníci, písaři, pomocníci, umělci a jiní všech stáří, všech stupňů intelligence a vzdělání tu byli. Jen kněžstvo nebylo zastoupeno, tak sám jsem si povídal. Najednou jednotvárný ráz občanských obleků byl přerušen a došla řada asi třiceti kněží v klerikách. Také oni šli pevně v před, každý nesa si malý balíček, jakž vojákům dovoleno by-

to vzíti s sebou, když k povinnostem se hlásili a do služby. Podivil jsem se velice. Ačkoliv jsem věděl, že odloučení státu od církve takovýto zjev činilo logickým, přece jen bylo mi na divno, že jdou do služby vojenské i kněží. Předložil jsem otázku tu kapitánovi pěchoty, jenž stál vedle mně:

"A jdou ti vaši kněží, čili curés, rovněž do zbraně?"

"Tak jest, pane, jako každý jiný."

"A co o tom soudíte?" tázal jsem se.

Zamyslel se na chvíli. "Jsem sám katolík, však i tak musím býti spravedliv. Naše jest republika a my jdeme do války na svou obranu, nikoliv na výboj. Vláda naše jedná tudíž správně a každý z nás musí učiniti povinnosti své zadost."

Výrokem tím ukázal se mi kapitán, katolík mužem liberálním. Šiky vojenské tu staženy pevněji, nežli kde jinde. Hodnost polního kaplana, rozumí se byla odstraněna. Klerikové měli zakázáno, aby jako tací působili v poloúřední a jiné hodnosti poblíže vojenských táborů, aneb v hranicích těchž. Mužové v uniformě republiky nemohou prováděti služby náboženské; a tak přísně toto opatření se provádí, že když cestující zemřel na parníku francouzském na moři, velitel, jako člen zálohy námořní, nemohl konati žádných obřadů církevních. Vojíní a plavci, tot' pravda, mohou navštěvovati chrámy, když nejsou ve službě; však pro důstojníka, jenž počítá na povýšení se nehodí.

A přece, na počátku vypuknutí války, církev byla přijata do tak zvané jednoty "Union sacrée", kdež sešli se všechny strany politické a jiné vůbec, jakž v srpnu usneseno bylo, jako národní potřeba, aby čelili se mohlo společnému nepříteli. Služby ošetřovatelek, sester a bratří, jeptisek i klášterníků přijaty jsou v nemocnicích. Povolilo se na školách, kde staří kněží zaujali místa učitelů hlásících se k plukům, aby učili. Kaplani věku vojenského měli dovoleno jíti na frontu s armádou, aby se katolickým záložníkům pro případ dostalo útěchy na kterou byli snad si zvykli. A ve spojení s tím, jest zajímavé chování se lidu. Novinka, že viděli jste černé kleriky a černé širáky mezi uniformami mobilizovaného oddílu, vždy vyvolávala poznámky. Pamatuji se na kněze krásné postavy jak na koni svém a sedle snažil se stačiti plukovníku venkovského pluku. Byl muž to nejméně šedesátiletý, vlas jeho byl šedý a oči jeho, jakoby zapadlé do důlku a přece jasné. Síla jeho však nezdála se nikterak býti podlomenu.

"Aj černí jsou zase v sedle," prohodil občan na chodníku stojící a sledující tah vojska.

"Bojiště bylo vždy přitažlivým takovýmto ptáčkům," poznamenal druhý.

Dělník, purné tváře a vysokého čela obrátil se k hovořícím slovy:

"Lehko se takové věci povídají. Pokud mně se týče nejsem proti tomu, aby i kněží šli s armádou. Uškoditi nemohou a někteří naši lidé lépe bojují, když je mají kol sebe."

"Jste snad věřící?" ptali se jej. "Chodíte do kostela?"

"Nikoliv, jsem členem Volné Myšlenky a volil jsem při poslední volbě pro kandidáta radikální levice," odpověděl.

Zařadil jsem ovšem tuto snášlivost zjevnou do téže třídy, jako onen projev kapitánův u nádraží Montparnasse, to jest katolika. Protože sám nejsem žádným přítelem církvi, myslel jsem si, žeť jen dobré pro Francii touto dobou, že dva muži tak rozdílných snah takto mluví.

"Svatá jednota," však pokud se týče státu a církve, záhy ukázala se politickým tahem. Mezi tím co snášliví ji schvalují, nejvýstřednější strany v domě zástupců, jako v národě, silně ji potírají. Bigotní klerikálové označují ji jako jejich vítězství — však tomu tak není. Revoluční socialisté zavrhuji jednotu jako podrobení se černým vlivům.

Obě strany pomohly k rozšíření myšlenky, že Francie opět se žene pode jho Vatikánu. Také ihned ze smířovaček vystoupili sotva jednota byla založena.

Mezi tím mužové stateční, již s nepřitelem se bijí srovnávali se znamenitě s kněžími a jeptíškami s nimiž se setkali. Takový farář aneb abé ukázal ve sta případech, zejména před tím, nežli se vpadnuvšímu do země Němčíku čelilo, že byl opravdovým přítelem humanity, zůstává za nejtěžšího boje a silné střelby s uprchlíky i raněnými. Sestry jeptišky ukázaly, že dovedou ošetřovati, kdežto plukovní kaplan projevil se dobrým kamarádem bratřím svým v boji.

Vojáci dovedou oceniti jejich služby. Ano, ten největší nevěrec mezi nimi uznává, že bylo by nevděčné, kdyby jim překážel. Nebylo nic snadnějšího jako nasbírat mnohé ty anekdoty naprosto věrohodné, jež ukazují přátelský poměr mezi věřícími, nevěrci, jakož i získati fotografie kněží, již konají dílo milosrdenství na frontě, aneb když povzbuzují své soudruhy v uniformě.

Jet' zcela přirozené, že takové zvěsti a fotografie snadno se dostanou do rukou novinářů a kde jen lze, že klerikálové si vykládají pak, jako postup náboženského citění, jež znovu se probouzí a podobně.

V jedné kavárně v Bordeaux, když válka již byla několik neděl v proudu, mluvil jsem o náboženství se seržantem Gascoňanem, jenž zdál se býti mužem širokého rozhledu. Jméno jeho bylo Jiří Quinet. Cestoval dosti a tvořil si vlastní úsudky o lidech i věcech.

"Rusové jsou velice zbožní a to primitivně," prál. "Venkované němečtí a rakouští, nepřátele naší jsou skoro rovněž tak věřící. Angličané šli do této války bez většiny náboženského prociťení, však dejte si pozor a uvidíte, že záhy stanou se pověřivými! Jejich protestantský sklon modlíkářský a různých schůzí oživne a oni budou věřiti pohádce, že byl to bůh po jejich boku, jenž jim v zápasu tomto pomáhal."

"Znamenitě vystihl jste povahu Angličanů," prohodil jsem. "Jen slyšte! . . ."

Vytáhl jsem z kapsy londýnský list i přeložil jsem mu pohádku o andělech nad Monsem, jakž tehdy dána byla do oběhu. Naprostá povídačka vynalezená a vyprávěná, jakoby na bojišti v poli, aby Angličany prý povzbudil při prvním utkání v Belgii poletovali andělé nebesští. Sám spisovatel pohádky musel se tomu později smát, jak působilo na řid jejich a co pravdy se zázraku tomu přikládalo, ač nikdy se nestalo ovšem.

"Tolik bych očekával," odvětil Gascoñec. "Takového něco nemůže se však státi zde. Naši katolíci mohou si vynajíti zázraky, však to nikterak jim neprospěje. Francouzský svobodomyšlník a Volnomyšlenkář není toho druhu, jakoby jen z náboženství teprve včera se vyzul. Jest nevěreem již od doby vlastního rozumování, jež konečně převládalo již za času revoluce. A nynější hluboce založený skepticismus většiny rozhodně zamezí, jakékoli "oživení" katolicismu, aneb jiné víry i hokusu-pokusů jejich."

Veškeré okolnosti, jakž seznal jsem je za osmnáctiměsíčního pobytu ve Francii, v době nynější války, potvrzují jen zdravý úsudek seržanta Quineta.

Řekl jsem, že na počátku války kněží a vojáci se bratříčkovali na základech humanity, na vzdor politickému nepřátelství mezi církví a její protivníky. Na neštěstí, toto vřelé citění zdálo se mizeti na frontě, kdežto hádky v domě zástupců a v místních radách se rozvířily.

Za tu prvou změnu jest si církev sama zodpovědná. Neměla dosti taktu, aby nevtírala se svou misionářskou prací mezi svobodomyšlné vojíny a Volnomyšlenkáře. Tak mi vyprávěli, že ošetřující sestry a bratři začali záhy "obraceti na víru" raněné a choré péči jejich svěřeně. Američan člen

cizinecké legie, nyní v New Yorku ujist'oval, že v nemocnici v kostele, kde prodlel několik týdnů, nebylo mu dovoleno, ačkoliv stále protestoval, aby si mohl přečísti jiné noviny, nežli "La Croix", katolický to orgán, jako nesměl čísti jiných kněh, nežli modlitebních, náboženských a svatých, vedle kalendářů téhož druhu.

Tato krátkozrakost a divný postup záhy armádě se zhnusil. Možná, že tím způsobem bylo získáno pět mužů z jednoho milionu a obráceno na víru křesťanskou, však pokud mně se týče ani o těchto výminkách jsem nikde neslyšel.

Jest jisto, že žádný generál tak silně nábožensky založený, jako jest vrchní velitel armády anglické, Sir Douglas Haig, nemohl by tak vysokého postavení zaujímati u armády francouzské. Nebyl by sto získati si důvěry ani vojáků, ani veřejnosti. Byl zajímavý příběh o němž se vyprávělo v Paříži, když jednalo se o následníka generála Joffre. Generál de Castelnau byl vyloučen napřed, jakž se tvrdilo, protože byl klerikál a šlechtic. Když se výběr soustředil na Pétainovi aneb Nivelle, uznání poslednějšího vyvrcholilo v tom, že nechodí do kostela. Pétain jest mírný katolík a když Nivelle se neosvědčil, musel být on ustanoven do vrchního velení.

Jestli jest třeba dalších důkazů o skepticizmu francouzském, pak stačí jen poukázati na skutečnou příchýlnost a členství k těm kterým církvím a v tom ohledu záznamy mluví zřetelně. Ukázalo se totiž, že těch oveček nikterak nepřibývá a ku přijímání chodí jich teprve maloučko. Tak jest v životě občanském, a v zákopecích mi vojáci vyprávěli, že na víru mnoho nedají a život vojenský za nynějšího zápolu hrozného nemůže ani důvěrou v nějakého toho boha posilovati vůbec.

VZDĚLÁVACÍ ODBOR.

NAUKA O ŘEČNICTVÍ.

Naše doba dovede všeho využití, jen ne nejdražocennějšího lidského daru — pokladu řeči. Schráníme vědomosti, vtělujeme je v praktický život, činíme se ve vědě, umění, politice, u veřejném životě, ve spolecích, ale často pocítujeme, jak těžko oblékáme myšlenku v slovo, jak nedostatečnou řečí lámeme účín a dosah svého myšlení a chtění. Proto dnes kde kdo znovu usiluje o tuto zdatnost, — školské i universitní katedry, zvláštní sdružení i odborná literatura začínají úsilovně pečovati o schopnost projevu, proslovu, řeči, abychom nabyli dostatečného vzdělání v umění jasně, přesně a vkusně vyslovovati, co si myslíme a co chceme, abychom byli v moderním slova smyslu s umění řečnické.

Pro spolkový život a hlavně pro náš život v jednotách jest toto umění podmínkou životní. Na přesné povely je nutno vázati přesnou, hbitou, jasnou řeč. Jednání ve výbořech, valných hromadách, zdělení před šikem, promluvy v tělocvičnách, o výletech, slavnostech, sletech, příprava delegátů do sjezdů, ústředí župních i do ústředí, to vše předpokládá zdatné ovládnutí nejen myšlenky a jednání, ale i výrazu pro ně, slova, věty, řeči. Jet' sice tato schopnost výsledkem nadání, zisk praxe, ale jako vše, i ona předpokládá školení, i pro ni platí zkušenosti a z nich vyplývající nauka o řečnictví.

Nauka o řečnictví podává návod, jak se vzdělati na řečníka, kterak zpracovati řeč. Konečným jejím cílem jest ovšem úspěch v řeči, — aby slovo proměnilo se u posluchače v čin. Ten cíl předpokládá vedle přirozené vlohy a pilného

jejího užití v praxi ještě jakost, mravní: řečník musí býti o tom, co mluví, niterně přesvědčen, musí řeči bojovati za vítězství tohoto přesvědčení. Tím se stává řeč vážnou samomluvou k posluchačstvu, chápanému jako protivník, jenž musí býti přesvědčen o pravdě toho, co poslouchá, a získán cílům řečnickovým. A právě tento účel — ne mluvit, ale pravdu mluvit a přesvědčiti nutká řečníka k pečlivé a rozvážné přípravě a k vědomí odpovědnosti za řeč promluvenou.

Řeč, již možno připravit, jest snadnější a účinnější, než řeč nepřipravená. Lze ji do všech možností promysleti a v v přiměřené roucho přioditi. Tu nutno začít od thematicu. Má napovědět obsah řeči krátce, přesně a zvučně. Posluchač musí věděti již z něho, o čem bude řeč, a musí jím býti získán. Je-li řečníku thema dáno, je mu přesně zvážiti jeho obsah a dosah, aby z náplně řeči vyloučil vše nepravdivé, klamné, nenáležitě, vedlejší a druhořadé a působil úvahami přílehlými a význačnými. Meze thematicu a jeho řešení musí mu dáti ohled na posluchače i na místo, kde řeč bude pronesena. Jinak lze thema rozváděti dělníku, rolníku, jinak inteligentu: i poměry krajinné zúžují nebo rozšiřují míru thematicu; stavovské, politické, národní, sociální okolnosti povědí, co je pro ten onen kraj, ty ony posluchače těžké, samozřejmě, nutné nebo zbytečné. Někde stavba pro tu onu myšlenku již v základech provedena, jinde je základ kopati a klásti. Proto úvaha o rozsahu thematicu musí se díti za všech těch součinitelů, a nejlépe za orientace místní o všech poměrech, aby pod jich zorným úhlem thema bylo pojato i zpracováno. Tu dotaz osobní nebo četba novin nebo monografie místní může nejlépe poraditi. S těmito zřeteli je sháněti i prameny i literaturu thematicu.

První pramen je vlastní mysl — vlastní názor a vlastní zkušenost. Lze dobře mluvit jen o tom, o čem jsem sám poučen, čemu dobře rozumím. Je-li thema jen mlhavě povědomo, je dobře načrtnouti si, co vím, a tento původní svůj náčrtek rozhojňovati studiem a poznáváním dalším. Je-li mi předmět naprosto cizí, musím jej sám důkladně studovati, opírati se o zkušenost cizí, ale čím dále, tím více si osvojujati a po svém ji pojímati, aby i ona stala se součástíkou mé duše. Pramen cizí je hledati dle povahy posluchačů. Někteří zpozřili se o desíletí v některé otázky, jiní pokračují plně s duchem času. Oněm nutno otázku řešiti dle všech pramenů, jak názor na ni se vyvíjel a tak dovésti je k hranici vědomostí dnešních, těmto sluší povědět nejnovější poznatek. Vykládal-li bych na př. venkovanu v odlehlem městěčku myšlenku sokolskou, jistě postačí na výklad vše, co ze Sokolství mám v duši a v paměti. Průměrnému vzdělanci je podati hlavní zásady zakladatelů i pokračovatelů myšlenky sokolské ve vývojovém postupu a doložené. Vytříbenému a kritickému posluchači je podávati kritiku celé myšlenky, rámcovati ji celou prací národní, vývoj její spojovati s výhledem do budoucna a opírati se o všechnu literaturu myšlenky příznivou i nepřítivnou. Sokolský řečník měl by si proto založiti svůj sokolský archiv, kde by si na lístcích odděleně a s látkovými hesly znamenal vše, co se týká Sokolstva. Na ně by vypisoval nejdůležitější sokolské poznatky časopisecké, knižní, vše, co se životem Sokolstva souvisí, — podrobný statistický materiál sokolské theorie a praxe. Sem řadil by i záporné poznatky, t. j. měl v patrnosti všechny protisokolské námitky a výtky, jež jako náказа v nesokolské kruhy zapadají a musí býti odstraněny. Sem vpisoval by i úvahy a dojmy vlastní, představy, jak by to ono tlumočil, toho onoho hájil. Tento materiál pro i proti na konec by roztríděně, přehledně a zhuštěně upravil k přenosu, aby při řeči každou poznámku souhlasnou mohl doložiti a sesílit, poznámku protivnou pak umlčet a dokladem zničiti.

(Pokračování.)

DOPISY.

Ve Francii, v listopadu.

Draží rodiče! — Žádné zprávy dosud od Vás, očekávám je však brzo. Rád bych věděl, dostáváte-li všechny moje dopisy. Tento jest můj čtvrtý. Jsem zdrav jako nikdy před tím, ani revmatism jsem dosud nepocítil. Bydlíme v barákách, v nichž jest dosti vzduchu, světla a místa. Dnes jsme byli zaměstnáni asi dva km. od tábora, byli jsme tam celý den. Včera jsem byl s několika hochy ve městě a náhodou utratil poslední tři franky, jež byly mým majetkem. Máme však všeho dost, mimo toho v několika dnech bude výplata a tak jest vše v pořádku. Jsme utábořeni na návrší asi 4 km. od města, jež z tábora vidíme. Krajina jest zde rozkošná. Každého skoro rána pozorujeme nejkrásnější východ slunce, jaký si jen představití můžete. Vesnice jsou kolem roztroušeny asi tak jako v Čechách. Našel jsem dnes ještě několik hub jaké jsme sbírali — jméno jsem zapomněl. — Slyšel jsem dnes dva Čechy-zajatece. Byl jsem s jedním Čechem od naší Hq. Co. a přáli jsme si velice, bychom mohli s nimi mluvit. Pozorovali naše hochy jak pochodovali kolem a jeden z nich pravil s vroucností, s jakou pouze Češi a Srbové se mohou vyjádřiti: "Kdyby nás jenom vzali sebou — to bych sekal do Němců!" A druhý na to: "Jen kdyby!" Vsázím se, že všichni Češi by si přáli býti s námi. Nieméně jsou na tom lépe zde v zajetí, než kdyby byli hnáni do boje proti nám. — V našem pluku jest několik Čechů, jak jsem již dříve psal. Jeden, jménem Gilbert, jest rodem z Prahy, bydlel však několik roků v Domažlicích, takže tam zná vše. Hovoříme spolu dosti často česky, abychom nepřišli ze cviku. Jsem unaven a proto dokončím dopis ráno. — (Později). Člověk míní, ale — ráno přišel rozkaz stěhovati se do nového tábora, takže z psaní sešlo. Zde v novém táboře jest též krásně a přál bych vám byste si jej mohli prohlédnouti. Máme pěkné čisté baráky, železné postele se žíněnkami (matracemi) a také — polštáře. Toto místo jest vzorem pohodlí a zdravotnictví. Kuchyně naše jsou jako paláce, stavěné z kamene a cihel. Též máme krásné prádelny s konkrétoými valchami. Pral jsem skoro celé dopoledne a před chvílí jsem přinesl vše čisté, usušené, jen to voní. — Přišla právě pošta ze Spoj. Států. Dostal jsem osm dopisů, ale žádný od vás z domova, doufám však, že nějaký dostanu zítra, protože pošty bylo mnoho a nemohli vše rozdělit. Jsem úplně zdrav a hoši mi říkají, že tloustnu, proto nemějte o mne žádnou starost. Číhají zde na nás ovšem též různá pokušení, ale tu potřebuji pouze vzpomenouti si na domov a na účel, za jakým jsme zde a "all's well". Přál bych si, bych Vám mohl sdělit pověst, jaká zde dnes koluje! Musím ukončit, budu psát opět brzo a Vy pište též a, prosím, pošlete nějaké "pilulky", at' jsou již druhu jakéhokoliv, protože my kouříme všechno — jsou zde vzácné jako peníze. Veselé Vánoce a šťastný Nový rok! — 3. prosince. — Měli jsme několik mrazů a první led se objevil na rybníkách. Vše však jest zdravo a spíme znamenitě. Jak jste se měli o posvícení? My výborně. Měli jsme krocana, brusinky a vše co k tomu patří až do páje. Chutnalo nám. — Po nějaký čas někteří z neopatrných hochů se cítili tak, jako my tenkrát při té opeře v Praze za naší návštěvy v Čechách. Rozumíte? Ted' však co jsme již usazení a po použití prášku, ty malé šestinohé potvůrky zmizely. — 16. prosince: Právě přišla pošta a dostal jsem dlouho očekávaný dopis od Vás. Jest datovaný 23. listopadu; dřívější bezpochyby jsou někde založené. — Jsem rád, že matka pracuje pro Červený Kříž a že též podporujete Y. M. C. A. Obě tyto organizace konají pro nás

mnoho dobra, což my plně oceňujeme, a zaslouží si všestranné pomoci a podpory. Y. M. C. A. právě dokončili zde stavbu veliké budovy a zúčastnil jsem se včera formálního otevření. Ošetřovatelky Francouzského Červeného Kříže z — pořádaly tam bazár; pobavili jsme se. Budu psát opět brzo a Vy pište též. Srdečný pozdrav a nejlepší přání všem, zvláště v Brookfield, Milwaukee a Chicagu. Váš

Sgt. G. R. Mach,

Hq. Co., 149 F. A., A. E. F.

Těl. Jed. Sokol v Paříži, dne 7. listopadu 1917.

Bratr Václav Nováček, 1439 W. 17th St., Chicago,
člen Sokola Slávského.

Milý bratře! K našemu překvapení a zároveň radosti obdrželi jsme Tvůj list jakož i obnos 30.00 franků, zaslaný nám Státní Bankou.

Obnosu jsme použili k podporování našich invalidů, vdov a sirotků po českých dobrovolnících, jak zajisté bylo Tvým přáním.

Děkujeme Ti za Tvoji šlechetnou snahu dokázati našim dobrovolníkům, že dobrá srdce nikdy jich nezapomenou i přijmi i náš dík za milé řádky a podoběnku, kterouž uschováme v našem památníku.

S bratrským Na zdar!

Místostarosta Štěpán.

Jednatel Polcar.

Nanterre, Francie, 18. listopadu 1917.

Přijměte tímto nejvřelejší pozdrav a mnoho srdečných důků za prokázanou mně službu i za obě zásilky novin, které mě nadmíru potěšily, též i mé kamarády. Nenalezáme dosti slov na projevy důků za Vaši záslužnou činnost, vůbec celé české Ameriky a ovšem Vašeho Pomočného Výboru zvláště.

S velikou hrdostí musíme konstatovati, že budíme závist u našich nepřátel jak Maďarů a Němců, kteří si šeptají dojde-li nás nějaká zásilka v podobě hmotné nebo duševní podpory: "Ti se skutečně starají o ně a o nás nikdo!" A jest to též pravda.

Ze všech národů, z kterých je Rakousko složeno, jsou zastoupeni všichni v zajetí více méně početnou složkou, ale ani jedni z nich se nemohou vykáhati takovou láskou jako my, kterou nám Vy projevujete a které my nezapomené nikdy — nikdy od Vás. A byli Jste to opět Vy, kteří již od začátku války vyvíjeli horečnou činnost zmírniti trudný život zajatců, což dokazují velké zásilky šatstva, prádla, obuvi a m. j. již do Srbska posílaných. Ujišťujeme Vás, že se v nás draží přátelé nezklamete. Srdečné, srdečné díky Vám.

A nyní bych vyhověl Vaší žádosti co se mojí nepatrné osoby týče. Byl jsem mezi těmi, kteří byli povoláni na začátku války v měsíci srpnu, nejmladší ročník 1914 a po 6 nedělním nedostatečném výcviku zahnání na nešťastné Srbsko, kde po 7 nedělích nalézali jsme se ve vnitrozemí jeho ale ne jako nepřátelé více. Začátky v zajetí byli zlé, rozmohla se tyfová nákaza, které jsme téměř nikdo neunikl a mnoho našich nadějných hochů smrt zkosila. Avšak nenášli jsme a doufali v lepší. Potom nastal nešťastný ústup přes Albánii, kde opět mnoho našich bratrů padlo. V Italii, kam jsme byli převezeni, zotavili se poněkud po těchto hrozných zkouškách a byli jsme převezeni do Francie, kde se dosud nalézáme. My plně pochopujeme, kdo na tom všem nese vinu a víme jaké úkoly nás nyní očekávají, a jak máme jednati. Nelekáme se ani nyní smrti, třeba již tolikrát jsme jí stáli tváří v tvář, zvláště když ve Vás tam vidíme naši mocnou záštitu.

Vznášíme prosbu, by i nadále Jste zachovali nám Vaši laskavou přízeň a na shledanou v naší osvobozené vlasti!

S krajanským pozdravem

Fr. Soukup.

La Lande, Francie, 25. listopadu 1917.

V nynější době máme potěšení pročitati Vaše sešity "Sokol Americký" a jiné knihy, brožury, jakož i noviny ve prospěch našeho spravedlivého požadavku, smýšlející. Tlumochům Vám jménem zdejší české zajatecké družiny bratrské díky za časté zázilky pro nás vhodné četby, již prostřednictvím Pomocného Výboru a "J. V. Frič" dostáváme. Když přestáli jsme srbské zajetí, překlemuli obtížné pochody Albánii, jež vyžádaly následkem vysílení nesčetných obětí, převzala nás starostlivě italská vláda, kdež o zvelebení našeho chatrného zdraví postaráno bylo. Zotavivše se po několika měsících, odjeli jsme do republikánské Francie, již jsme s nadšením jásotem přivítali. Ubytování naše jest v různých táborech a máme jisté výhody, jež nám bratři v Paříži vymohli. V nejbližší době máme býti zkoncentrováni do jednoho neb dvou samostatných táborů, kdež naše organizační činnost bude snadnější.

Z počátku toužili jsme po četbě a vysílali prosby k našim mecenášům do Paříže. Jejich přičiněním a Vaší ochotou dostalo se nám tohoto roku knih i novin, zábavných i politických v hojné míře a s radostí mohu uvést, že naši hoši, rozdělení jsouce na pracovních skupinách využívají každé volné chvíli ku ukojení "zajatecké nudy."

Duch mezi námi, až na zanikající zlomek — výborný. Jsme si plně vědomi odkazu našich předků a výzvy našich předních činitelů, ku kterým s láskou lneme a máme úplnou důvěru. Do řad dobrovolnických vstoupilo doposud 22 Čechů (266). Někteří jsou již od jara v Macedonii. Ostatní podporují fond dobrovolníků z jich skromných úspor s neobyčejnou obětavostí. Důkaz toho, že sbírky za 7 měsíců činí na 250 franků.

Podotknouti dlužno, že na francouzské půdě nachází se již několik tisíc českých boreů a řady jejich stále se množí. Doufáme pevně, zavzní-li signál od N. R. Č., stanou všichni pod prapor svobody ku hájení a vydobytí našich zakopaných práv a nepřestanou bořit zpuštělé základy bortící se dynastie Habsburgů, dokud nevztýčíme republikánský prapor v Matičce Praze.

Ku konci mého dopsání prosím, byste i na dále měli nás v záznamu se zasláním četby, začez přijmete upřímné díky. Na shledanou ve volné vlasti.

S krajanskými pozdravy a našim Na zdar!

Rudolf Sedlák, důvěrník.

Román, Rumunsko, 25. listopadu 1917.

Jsme u cile cesty své i nacházíme se v nemocnici vojenské a všichni zdraví i na živu. Část' naší komise již odjela a my poznenáhlu pracujeme, třeba práce nebylo zrovna mnoho, ač dosti jest co dělat téměř denně. Na frontě jest klid, kdežto na Rusi zavládly poměry, o nichž těžko psát a pro naše těžko i chápat, nevíme co si z toho chaosu vybrat. Náš vyslanec, přítel Vopička, těší se přízni všech diplomatů a také nás královně i králi již představil. Byli jsme přijati velice vřele a jako Američané věru, že si nemůžeme na přízeň veškerého lidu i kruhů nejvyšších stěžovati. O Americe vůbec se tu mluví tak, jakoby ona, vstoupivši do války, měla vše zachránit, na vzdor poměrů na Rusi. Rumuni však o míru nemluví, kdežto minule náš vyslanec br. Vopička zajel si na frontu a mluvil tam nejen k Rumunům, ale i hlavně Rusům, aby vydrželi v zápolu s odvčkým nepřítelem Slovanstva. Byl všude pozdravován a řeči jeho nezůstaly bez náležitého účinku, jakž doufáme. Když jsme sem přijeli museli jsme čekat celé tři týdny, nežli nám byla nemocnice svěřena i sešli jsme se tu mimoděk s několika Vašimi známými i ze Skoplje, již velice pěkně zmiňovali se o činnosti Vaší Česko-americké misije, jakž Frothinghamem poslána byla 1914 do ubohého Srbska. Zejména Dr. Armstrong vyprosil si pozdrav na Vás bratře kollego a litoval,

že nejste tu s námi, jakž bylo původně našim úmyslem. Vyprávěl nám o tom, co dobra Jste vykonali, jak se u Vás v Inžinirských Kosárnech pracovalo, co rozdělili Jste materiálu a co prádla, šatů a bot i jiných věcí rozdali zajatecům, o něž prý zvláště oteovsly Jste se starali i nešťastné obyvatelstvo srbské vůbec. Týž lékař líčil nám ty hrůzy z doby tyfové epidemie tehdy řádící i netajil se, že v Rumunsku, kde rovněž vše jest přelidněno, domky a místa různá přeplněna i nemocnice mnohých těch misiji všech spojeneckých národů, bude jistě znovu zle. Ani zde o hmyz není nouze a nákaza jistě se dostaví a to nejen v zákopech, ale i mezi zajatci a mnohými uprchlíky. Máme zásob dosti, všelikého materiálu po ruce, ale nevím jak bude. Pošta špatně dochází, ztrava není zrovna nejlepší a co je tak jest vše velice drahé. Posílám domů dlouhý dopis a oni Vám jej zašlou k nahlédnutí. Zdravím Vás všechny, jakož i náš Dr. Gruner se dává poroučeti. Na zdar!

Dr. W. J. Kučera, poručík.

V Paříži, Francie dne 29. listopadu 1917.

Předrahý bratře! — Vedle úředních dopisů potvrzuji tímto příjem již pátého obnosu (v posl. době) od sokolské Ameriky, kteréž pro přehlednost uvádím:

Od Č. O. S. a bratři v Clevelandě.....Frs. 1728.—
Od bratra Nováčka v Chicagu..... id 30.—
Od Slávského Sokola v Chicagu..... id 288.—
Od Nár. soc. besedy J. V. Frič (zaslal br.
Vokřál)..... id 172.—
Od Československého Pomocného výb. v Chicagu. id 6321.—

Úhrnem..... id 8539.—

Vím komu máme co nejvíce být vděční, že na nás krajané v zámoří pamatují a protož bratře, přijmi můj vroucí dík za Tvoji péči o mé bratry a přátele pod spojeneckými prapory, jejichž jsem jednatelem při Výboru Obce ve Francii.

Zvláště jsem byl hluboce dotknut darem Pomocného odboru co vánoční dar našim dobrovolníkům. Tento čin byl skutku hodným české Ameriky jak okamžitou tak praktickou a upřímně procítěnou pomocí; kéž by i v budoucnosti české vojsko nalezlo v české Americe tolik upřímné a obětavé lásky mateřské jako dnes ti první předbojovníci!

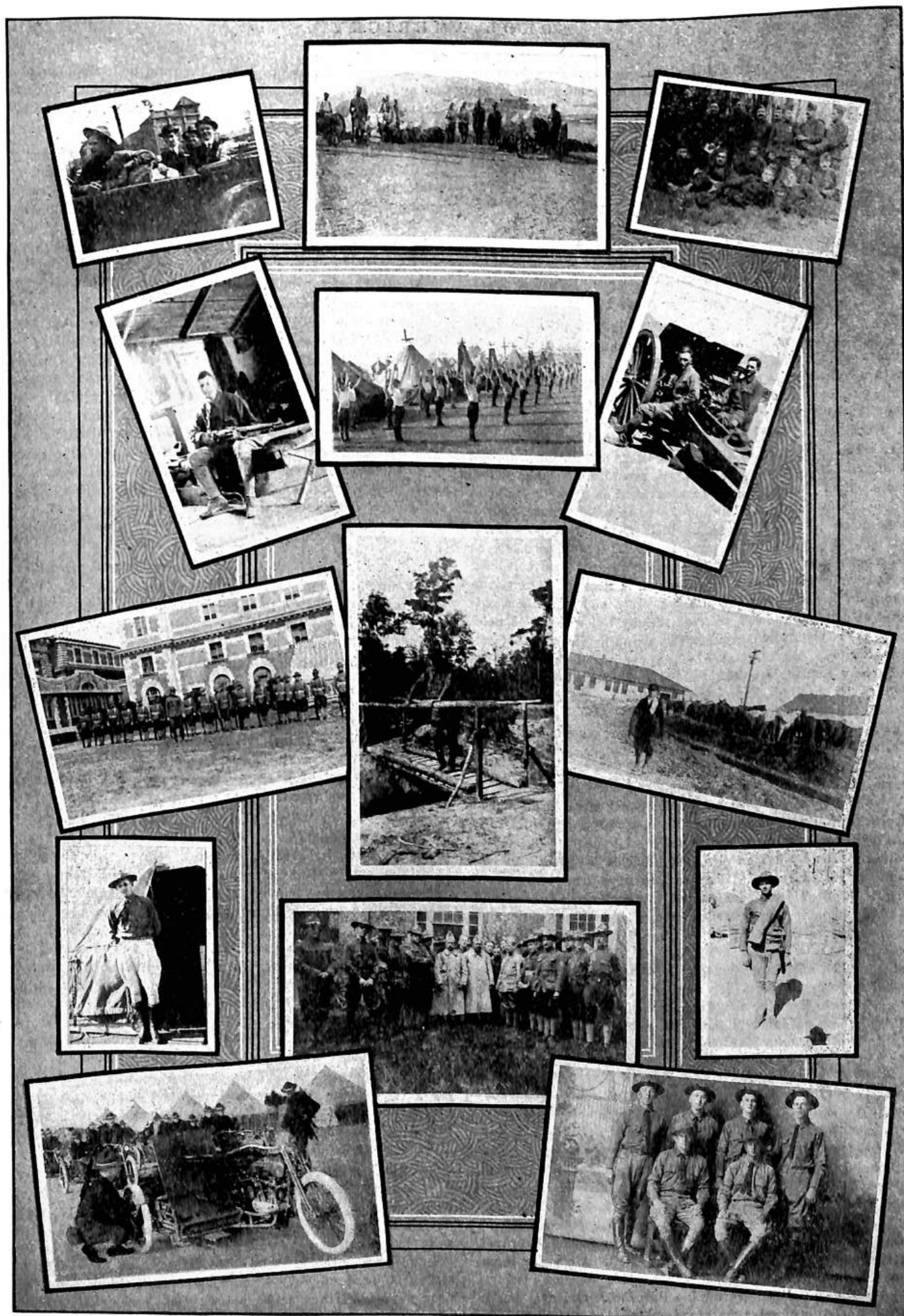
Jak z přiloženého oficiálního přípisu uvidíš, poslední obnos rozdělil vojsku ústřední orgán naší obce: Comité des volontaires téhéques, 16, rue de Richelieu. Přiložený list, buď tak laskav, předej Pomocnému výboru.

Ostatní obnosy, mimo onen od Nár. soc. Besedy J. V. Frič, věnovány byly fondu dobrovolníků, invalidů, vdov a sirotků Těl. Jed. Sokol v Paříži, z kteréž její členové podle zvláštního řádu obdrží potřebné podpory. Jest to jakýsi rezervní fond, neboť velká většina dobrovolníků jest členy naší jednoty.

Které pokladně věnovati obnos od Nár. sociální besedy J. V. Frič, táži se bratra Vokřála, vašeho tajemníka

Do budoucna prosím Tě drahý bratře a všechny, již pamatují na naše vojsko, aby ve svém listě vytkli, zasílají-li obnos "Podpůrné pokladně dobrovolníků, vdov a sirotků a invalidů při výboru Obce ve Francii" či-li: Fondu invalidů, vdov a sirotků Těl. Jed. Sokol v Paříži, by se předešlo nepochopitelnému nedorozumění.

Současné Ti zasílám kolekci zákopového journalu našich hochů. Jistě Tě mnohé rozesměje. List tento doufám v brzkou rozšířit a vydávat tiskem, mám již několik spolupracovníků jako poručíka Fr. Kryštofa v Srbsku, Tondu Velechovského v české armádě a j. více. Ovšem s tím tisknutím bude as největší potíže, neboť nevím budou-li mi okolnosti materiální tak příznivé jako Franklinovi, když začal vydávat svůj list v železničním vagoně. Příští čísla neopomenu Ti

Naši v různých táborech doma, v Africe, ve Francii, Macedonii atd.

pravidelně zasílat, jakož i Buletin jehož redakce jsem členem. Nedostává-li se Ti "Samostatnost" a zajímáš-li se i o Nat. Tehéque milerád Ti sprostředkuji jejich zasílání. Možno-li Ti nech prosím Tě zasílat do Cognacu, kde jest dnes ku 2000 našich vojáků vícero exemplářů "Am. Sokola" a sice 2 Foyer du Soldat, Cognac, a 5 Capitain Husak, bataillon tchechoslovaque, Cognac. Dále i na moji adresu, neboť je zasílám dále Vaším hochům v armádě Sp. St., do Srbska a j. Vřelé díky předem.

Tímto dnes končím i zdravím Tě s upřímným bratrským Na zdar a vřelým stiskem ruky.

Tvůj oddaný

Jaroslav Polcar.

Minnesota, 14. prosince 1917.

Doufám, že mě také poskytnete trochu místa v "Americkém Sokolu". Na americké posvícení jsme zase užili krásné a ušlechtilé zábavy, a jak by ne? Zkrátka bylo jako malý slet, pořádaný našimi Sokolíky a Sokolicemi i káňaty. Hned ve středu večer se sjeli bratři a sestry z Nové Prahy, Minn. a druhý den z Montgomery, Owatonna a Hopkins. Odpoledne se začla společnost scházeti a síně Č. S. P. S., jenž jest v dnešní době krásně upravena, jak prostorou, tak na vzhled, ale síň byla ještě malá. Veřejné cvičení se vydařilo velkých Sokolů i Sokolek náramně dobře, a co ta malá káňata, inu, to bylo něco co mnohý ještě neviděl. Když bylo po cvičení tak přijde jeden bratr a povídá příteli, tohle jest něco, co jsem ještě neviděl. Byla jedna radost na druhé, po veřejném byla posvícenská večere, a pak taneční zábava, a ta trvala skoro do jedné hodiny ráno. A tak proto náš máčelník a cvičitel se usmíval radostí, tak jak, kdyby byl v desátém nebi, není pravda bratře Drasale? Vše se odbyvalo v městě St. Paul, Minn. Tak tedy naše vláda vypověděla válku našim největším nepřátelům Rakušanům a Uhrům. Bratři, máme velikou úlohu před sebou. My, česko-slovenský národ v této veliké zemi, musíme hleděti, abychom podporovali naši vládu ve všem, a naši československou prozatimní vládu ve Francii v Paříži. My, v této zemi musíme hleděti, abychom vydobyli svobodu naší vlasti, tam, daleko za mořem. My dnes musíme hleděti, aby jsme měli armádu do naší přátelské zemi Francie a bojovati po boku s Francií proti našim nepřátelům divokým Hunům. Hrozně rád bych viděl, aby nás bylo ve Francii v naší armádě nejméně 50,000 dobrovolníků. Mnohý krajan si myslí, když dá 5—25 ctů na Národní Sdružení, tak že dostane pro naše bratry ve staré vlasti vše hned druhý den na talíři, a zatím ono to tak není a nikdy nebude. My dnes nemůžeme žádati na spojenecké svobodu pouze za peníze, my musíme také mít armádu a až po válce, aby ta armáda přišla do naší vlasti, jako osvoboditelka našeho národa. A proto jest třeba, aby každý schopný Sokol a Čechoslovák v této zemi se dal do naší armády do Francie, neb čím více nás bude, tak tím větší naději a vyhlídku máme na svobodu, a to pak nebude svoboda na chvíli, ale svoboda na věčné časy. Znamenám se se sokolským Na zdar!

V. Puček.

Dallas, Tex., 20. prosince 1917.

Župa Jižní Dallas, Tex., podává tuto zprávu: V červnu evičilo členstva 8, Sokolek 10, žáků 11; v červenci členstva 8, Sokolek 10, žáků 11; v srpnu členstva v, Sokolek 10, žáků 11; v září členstva 5, Sokolek 8, žáků 12. v říjnu členstva 9, Sokolek 8, žáků 14; v listopadu členstva 9, Sokolek 8, žáků 16. — Zasílám zvěst tuto o počtu evičících členů a členek za uplynulých 6 měsíců pouze. Odchodem našich dobrovolníků se počet našich evičících členů ztenčil. Ale vzdor tomu, přece se naše jednota zmahá. Tento měsíc budeme pořádati akademii ve prospěch Národního Sdružení. Cvičení budou evičet 3 oddíly prostných, hrazdu, bradla a skupiny. Žáci

3 oddíly prostných s praporky. Program bude doplněn přednáškou a zazpíváním písní dramatického odboru. S bratrským Na zdar!

M. Vašek.

Long Island City, N. Y., 27. prosince 1917.

Musím aspoň do prvního čísla v novém roce něco napsat, aby bratři neřekli, že nic nedělám. Předně jest tu mou povinností podat výsledek naší volby. Šla velmi hladce, neboť celý úřad zasedá starý na rok 1918, takže došla řada i na mne s podotknutím, že jsem nic nepsal. Uznávám, jenže jsem neměl co psát, ale v naději, že mně dáte více látky, abych aspoň doplnil místočka v našem "Sokole".

Jednu potěšitelnou zprávu musím podat, že do naší řady vstoupilo sedm našich čekatelů a sice: Jos. Kopecký, Stan. Kopecký, Karel Vozáb, Theo. Makarius, Karel Křepela, Em. Vančura, Jiří Holub. Všichni prošli českou školou a založili si klub mládeže i navštěvovali pilně cvičení až dosáhli toho, že se stali našimi členy jednoty, pak dále jsou z nich schopní ochotníci. Jak jsem zaslechl, chtějí pořádat divadlo s Klubem Mládeže. Zajisté že budou podporováni našimi bratry i sestrami. Dále náš zábavní výbor nás potěšil zprávou, že každoroční zábava Sylvester se odbyvá, což bylo s radostí přijato, o tom podám zprávu příště a přeju všem Sokolům a Sokolkám štěstí a veselý nový rok.

Na zdar!

Jos. Koutník.

Baltimore, Md., 29. pros. 1917.

V úterý dne 25. prosince konalo se výroční veřejné cvičení Sok. Jed. Blesk. Pořad zahájen byl ve 3 hod. odpoledne americkou hymnou "Star Spangled Banner", sebranou hudbou br. Karla Sappe, načež následoval Směs českých národních písní. Starosta jednoty, br. Ant. Franz pak přivítal obecenstvo a v dlouhé a znamenité stavěné řeči vyložil význam tělocviku vůbec a sokolské tělesné výchovy zvláště. Krásná jeho řeč byla odměněna hlučným potleskem.

Přv. Odbor jednoty, řízený sbormistrem br. Fr. Hausrem, zapěl krásný sbor "Země česká". Hlasy krásně zladěné, ve všech polohách čisté, vyzněly mohutně v přednesu, plném citu a pochopení.

Žákyním tělocvičné školy Sok. Jed. Blesk, náleželo první číslo tělocvičného pořadu. Jejich prostná, spojená s lehkými tanečními kroky, byla tak šťastně sestavena, že tvořila nanejvýš ladný a půvabný celek a při tom mohla býti provedena bez chyby i nejmenšími žačkami. Již toto první číslo zaujalo veškerý zájem přítomného obecenstva a bylo odměněno hlučnou pochvalou. Malí žáci do 12 let vystoupili v čísle druhém a i oni provedli svá prostná úplně bez chyby a vzorně, třeba že cvičení jejich nebylo sestavy zrovna nejlehčí. V třetím čísle následovali Sokolové, kteří provedli prostná ve čtyřech oddílech, každý díl na čtyři strany prováděný. Každý obdivoval přesnost a ráznost pohybů, úsečnost obrátů v mezích plné přirozenosti. Tak prováděti prostná, dovedou jedině čeští Sokolové a nikdo jiný. Poslední číslo prvního oddílu patřilo sokolskému dorostu, který při hudbě sletové, provedl cvičení s kopím, ozdobeným praporcem. Sestava cvičení nanejvýš vhodně volená vzhledem k náčiní, obohacena skvostnými skupinovými obrazy, které v přesném provedení vyvolávaly salvy potlesku.

V druhém oddílu vystoupil nejdříve dívčí dorost; evičeno s kaskanety. Provedení počátečních oddílů ladného tohoto cvičení bylo přímo skvostné, ale uprostřed zavládl malý nesoulad, který ale ve chvíli byl urovnán a poslední oddíl, zakončený skupinou opět rovnal se provedením počátku. Sokolský dorost provedl další číslo, prostná ve dvojicích; po stránce tělesné výchovy hochů, číslo toto pokládám za jedno z nejceněnějších v celém pořadu. Sokolové evičili pak na nářadí a to ve dvou družstvech. První družstvo vedené br.

Jos. Pokorným cvičilo na hrazdě, druhé vedené br. Fr. Kadanem, cvičilo na bradlech. Na obou nářadí podány krásné ukázky tělesného výcviku a vyspělosti mužstva. I cizí návštěvníci s odbornými vědomostmi, ocenili s plným uznáním tato cvičení. Nejpečlivější čísla zůstala na konec. Sokolky provedly cvičení šermířská s elegancí u nich obvyklou. Obecenstvu nejvíce se zamlouval nástup k těmto cvičením, sestavený ze složitých pořadových cvičení, provedený s největší přesností. Sokolové provedli cvičení skupinová, při nichž siň otřásala se stálým potleskem. Závěrečným číslem byly skupiny, provedené Sokoly nejprve bez nářadí, pak na stolech, dále na stolech a židlích a konečně na dvou koních na šif. Skupiny zdařily se do nejmenších podrobností a dovršily uspokojení obecenstva nad zdařilými ukázkami tělesné práce naší jednoty. Vzdor válečným poměrům a částečnému seslabení řad cvičícího členstva, toto veřejné cvičení bylo jedním z nejzdařilejších v dějinách jednoty. Návštěva sice nebyla takovou, jaké jsme se těšili v některých letech dřívějších, ale po stránce tělocvičné toto vystoupení stálo vysoko a svědčilo o značném pokroku jak členstva a Sokolek, tak dorostu i žactva, vedle svědomitosti síly vedoucí, již je známý náš náčelník a cvičitel br. Franta Štětka, který s dostatek přesvědčil jednotu i veřejnost, že koná práci, již pro budoucnost české osady u nás není rovno. Přál bych si, by práce jeho i jeho pomocníků došla většího ocenění a uznání i v širších vrstvách našeho lidu.

V lednové schůzi, po tříletém úřadování, složil úřad starosty br. Ant. Franz. Členstvo jednoty zajisté vždy bude pamětlivo vzácné obětavosti, s jakou se věnoval všem záležitostem jednoty po celou dobu svého úřadování.

Našemu ústředí, celé O. S. vůbec a naší jednotě zvláště, přeji v novém roce plného zdaru!

Karel Matoušek.

Camp Hancock, Augusta, 30. pros. 1917.

Zaslal jsem dopis asi před 3 týdny z Campu Gordon, Atlanta, Georgia. Žádal jsem o knihu Skupiny, která mě byla zaslána právě v den, kdy jsem se stěhoval a sice do Campu Hancock, Augusta, Georgia, asi 173 mil od místa dřívějšího. Děkuji za brzké vyřízení a zaslání té knihy. Jsme teď na vojně, tak jsme každý zkrátka s tou mincí. Jest nás zde několik, že jsme ještě od začátku nedostali ani centu. Mám teď v lednu 5. 3 měs. Nevím proč to stále drží zpět. Mám to štěstí, že právě vždy před výplatou jsem stěhován na místo jiné — a pak mě slíbějí, že to dostanu na druhý měsíc. Chtěl jsem psát dříve a nemohl jsem, byli jsme v quaranténě po 14 dní. Až teprve po příjezdu sem byli jsme za týden podrobeni lékařské prohlídce. My jsme byli zdraví všichni ale k nám přidělený 1st Serg. zde usazené Nat. Guard se nám roznemohl na osypky. Jsme zde na "Sunny South", ale slunce jest tu těžko k vidění. Včera měli jsme blízko, že jsme mysleli, že nám to naše boudy převrátí každou chvíli a to potrválo do dnešního rána. Dnes máme hezký mráz. Včera dostal jsem od našich ze Schenectady "sweater a helmu". Tak mě to právě přišlo vhod a v čas. V noci spíme v stanu a ten musí být otevřen, to jest velká radost některou tu noc při mrazu. To jest vše ze zdravotních ohledů. Za tři neděle dostali jsme jednu koupel, a to jsme museli jít k 303 inženýrům. Zde nemáme žádnou koupelnu zařízení, jelikož všechny roury jsou mrazem popraskané. Ten mráz z nás špinu nevytáhne. Nevím jak dlouho zde budem, myslím, že budu co nevidět zase transferován jinam. Mým přáním jest, kdyby to bylo třeba hned. Patřím teď k pluku kde jsou sami řemeslníci, jsem tu jako strojník. Na jídle nemáme žádnou skvělost. Hlavně první týden jsme se měli moc dobře. Jedli jsme třeba 2krát denně brambory a boby. Ted' se nám to trochu zlepšilo. Na zdar! Vác. Kozák, 1st Reg. Co. F. Motor Mechanic Signal Corp. Camp Hancock.

Baltimore, Md., 30. prosince 1917.

Chci podati jakýsi přehled celoroční činnosti naší, a nevím věru jak začít. Jest té opravdové práce tak málo, že ani nevím, stojí-li za záznam. Avšak pracuje se stále, ba některé sestry jsou prací až přemoženy, ale jest to práce drobná, vedlejší, avšak ku bytí sboru přec tak potřebná.

Pořádaly jsme za rok 1917 pouze dvě zábavy, a sice Dětský maskární ples v březnu a taneční věneček se zábavným programem v listopadu. České obecenstvo začíná chápati, že sbor Sokolek pořádá zábavy ušlechtilé a výborně aranžované a dle toho návštěva jest vždy slušná a vybraná. Však z každé zábavy věnujeme část výtěžku na dobrovolné účele a proto podpora české veřejnosti jest jen na místě. Z březnového plesu věnovány slušné obnosy do fondu pro postavení české školy a Č. N. S. a ze zábavy poslední věnováno \$5.00 k zakoupení dárků vánočních pro naše vojiny, jež připojeny ku sbírce, která učiněna při nedělním divadelním představení "Oblaka" sehralem pro účel ten. Sbírkou vynesla \$100 a \$75 odvedeno bylo místnímu časopisu "Sun", který sbíral fond pro zakoupení dárků všem marylandským vojínům. Ze zbytku zaplacen účet za tisk (ostatní výlohy uvolila se krýt S. Jed. Blesk) a Sokolkám odvedena zbývající částka \$15.65, br. Ant. Franz daroval \$1 a Sokolky dodaly 35c a dovršily do \$17. K tomu připojeno \$5 věnovaných ze zábavy, což činilo celkem \$22. Sestry Stichová, Stupková a Bartošová nakoupily dárky a zaslaly všem českým hochům z Baltimore. Nebylo toho mnoho, ale provázela dárky ty vřelá vzpomínka všech bratrů i sester baltimorských.

Na den, 25. prosince účastnily jsme se veřejného pořádaného bratrskou jednotou v počtu 20 cvičenek. Cvičeno šermířské cvičení s pěkným vojenským nástupem a dle potlesku lze souditi, že se dosti líbilo. Ostatně nechei o cvičení veřejném psát, ponechám to schopnějšímu péro br. Karla.

Co se týče tělocvičné návštěvy našich sester, jest přímo vzorná. Cvičí sester někdy až 26, což jest věru pěkné procento ze členstva, čítající počtu 45. Jen tak dále sestry, neboť to konečně jest hlavním cílem našim.

V říjnu zemřela nám mladistvá sestra Jindřiška Neumanova na zákeřnou chorobu tuberkulosu. Nebylo ani k uvěření, že dívka tak zdravě vyhlížející a vždy čilá a veselá by mohla náklaze té propadnouti. Vždyť ještě o loňském veřejném cvičení. A přec v krátkém čase několika pouze měsíců mladistvý život její zničen. Čítala pouze 19 roků. Odchodu jejího želily všechny sestry i veliký kruh přátel. Byla to dívka milá a dobrá. Lituji, že nebylo mi možno účastniti se jejího pohřbu, který se konal právě v den, kdy dlela jsem v New Yorku jako delegátka Sokolek Blesk na 50letém výročí Těl. Jed. Sok. New York. Čest budiž památce její!

V roční schůzi provedena volba činovnic pro příští rok jak následuje: Starostka Rozalie Sticha, nám. Alžběta Primus, tajemnice a dopisovatelka Marie Česká, účetnice Božena Bernard, pokladnice Ottilie Martinek, náčelnice Helena Záras. Důvěrnice Markéta Musil, Emilie Čermák a Marie Franz. Účetní výbor Eliška Bartoš, Emilie Stupka, Valerie Štátný. Do Patronátu Čes. Svob. Školy E. Stupka a Rosalie Sticha. Do Vzděl. Odboru Marie Česká, Rosalie Sticha, Alžběta Primus. Delegátka do sjezdu S. O. v Americe Rosalie Sticha, náhradnice Marie Česká. S přáním zdaru ve všech počinech v roce novém

Marie Česká.

Washington, D. C., 2. ledna.

Nevím zdali se tento dopis k Tobě dostane, však jsem v jakési divné náladě, která není zrovna příjemná a tu hledám spolutrpitele a jsem skoro jist, že je najdu v čtenářích "Sokola", budou-li číst tento dopis.

Byl bych psal už dávno, ale našlo se dosti jiných dopisovatelů, kteří mě řekli, že píšu jen hlouposti a tu jsem toho

raději nechal. Ted' ale jsem zde sám a tu chápu se příležitosti, abych jednou zase mohl se přihlásit k slovu. Na srdci toho mám dost! Ty naše naděje, které jsme si dělali, když jsme z domova odeházeli se nevyplnily doposavad a obávám se, že se nikdy nevyplní. Sen o Francii se pro většinu našich bratrů z první výpravy vyplnil, jiní i moje maličkost jsou ve Spojených Státech a pro ty se nevyplní, protože jejich organizace jsou v různých městech rozděleny jako stráž. Sám jsem se ocitl v staroslavném městě na Potomacu, Washingtonu, kterýžto los mě zajisté mnohý z hochů závidí, ale co se mě samotného týče, byl bych raději s hochy u 23. pluku. Škoda, že se mě nepodařilo nechat se přeložit! To byl pravý náš účel, když jsme se nechali odvést na vojnu: Francie! Proč nám neřekli tenkrát, že bude organizována československá armáda? Náš česko-americký pluk se nesplnil a bratrský kroužek česko-amerických vojinů taktéž ne díky několika bratrům, kterým se nelíbilo účastenství členů Sok. Havlíček-Tyrš. Na ty hochy z první výpravy se rychle zapomelo v běhu života a nebýt Amerického Červeného Kříže, nebyl by si na ně vzpoměl docela nikdo. Ani o vánocích ne. Či snad přece si někdo na ně dárkem vzpoměl mimo nejbližších příbuzných? Pak žádám předem za odpuštění. Vždyť jsem mohl přec vědět, že to české Chicago nezapomelo na ty naše "hrdiny". Tak se mě zdá, že jim tenkrát říkali. Nezdá se mě ani pravdě podobno, že by bylo možno zapomenout, aspoň po čtení výstřižků z novin ne. "My našim hochům nikdy nezapomenem, že byli z prvních, kteří se obětovali za samostatnost českého národa!" psal tenkrát "Hlasatel". "Těžko mě matička vychovala", byl článek "Spravedlnosti", v kterém psala: "Obdivujeme se hochům, kteří jdou krváčet za své ideály a vážíme si jich více než prázdných mluvčů, kteří doma za pečí sedí a "hrdinům" slávu provolávají".

Ba věru nechci tomu ani věřit, že se na ně zapomelo, avšak kdyby přece? Nás několika jednotlivců, kteří zůstali v Americe nešťastnou náhodou se to netýká. My máme pár mil k domovu a dovedem se přihlásit, že jsme doposavad živi, kdyby bylo zle, ale tam za mořem se nalézá kolem 800 Sokolů, kteří s povděkem by přijali každý dárek jako vzpomínku z domova. Nežebřám v jejich prospěch, ale myslím, že je to povinností české veřejnosti, která je tam poslala, aby si také na ně vzpoměla, aspoň tak jako Americký Červený Kříž.

Jsem nyní ve Washingtonu a mám dost volného času a přál bych si navázat styky s baltimorskými bratry a Čechy ve Washingtonu, jsou-li zde nějakí a byl bych vděčen za každou informaci.

Pro tentokrát ustanu a snad se časem dozvím nestříleli jsem na plano. S pozdravem na celou sokolskou rodinu, Váš

Václav Šímaner,

L Co., 3d Batt., 50th Inf., Washington, D. C.

Camp Sheridan, Ala., 2. ledna.

Bratrský pozdrav od nás, tuctu bývalých Sokolů z Clevelandu, kde jsme jako dobrovolníci vstoupili do pátého ohioského pluku. Bylo tenkrát naše přání utvořit českou setninu, leč agitační pokusy skoro selhaly. Bylo sice as padesát mladíků českých u odvodu, mnoho z nich však pro maličké chyby propuštěno. Jest nás asi 21 Čechů u setniny H, několik zde rozených. U každé setniny jest několik Čechů, ovšem zde rozených, až na nás Sokoly u setniny H.

Čtenářům "Sokola Amerického" jsou již dobře známi hodiny evičební i povinnosti ostatní. Pro nás Sokoly evičení není tak těžké, zdá se jej skoro málo! Mají také Češi dosti přednost, ovšem když si evičení hledí. Připomínám jenom k malému procentu Čechů u naší setniny, že čtyři serganti a pět desátníků jsou Češi. My Sokolové též čtyřikrát jsme počtem 5 neb 6 vystoupili s evičeními prostnými, pak na

bradlech v Clevelandu a zde i na kruzích, které jsme se v Montgomery ve Y. M. C. A. z tělocvičny vypůjčili. Není nám možno evičiti samostatně, má každý dost práce a volně odpůldne věnuje praní, to ve středu, v sobotu odpoledne a neděli svoji zábavě, které tady ale málo se najde. Jest tu jediná budova Y. M. C. A., kde večer se zápasy v boxování a zápasy mezi vojáky ku krácení času konají.

Y. M. C. A. koná dosti dobra pro vojáky, chce je ale v neděli mít "v kostele", kde řečník přednáší o časových otázkách což pak modlitbou neb tvrzením, že jen "věřící" voják jest dobrým a čistotným, což jest ale málokdy pravdou. My Češi málo jsme v "kostele" viděni, ovšem musí nám pomáhat výmluvy neb "ztracení" se z campu kolem desáté hodiny. Jinak by ten život nebyl zlý být zde více inteligentů, dále i Čechů, jest jich odvedených dost, setninu jsme mohli mít, dobrá by musela být a duch lepší!

Mnozí hoši zde rození málo se zajímají o porážku, kterou musíme Německu připravit, ani do Francie si jíti nepřejí. Velkou převahu mají tu ponějvíce Poláci, nejsou však zorganizováni a málo spolu drží.

Též i naše přání jest setkati se s Němčkem, proto jsme do miličního pluku vstoupili, když se psalo, že do Francie bude poslán. Cvičí se zde více hodin, než u pravidelné armády nejsou ale dobří evičitelé, takže se zdá, že vše jde tuze volně!

Cvičí se též prostná, ale ledabyly, pak běhy a skoky. Myslím si někdy, mít tak padesát boreů, to by jsme jiné evičení a vzornou kázeň ukázali, kterážto kázeň vyrovnati by se mohla nucené vojenské!

Želíme toho, že nemůžeme utkáti se co nejdříve s nepřitelem nejen Slovanstva, ale lidstva!

Zatím sokolské Na zdar!

Corp. Ant. Bilý, Co. H., 145th U. S. Inf.

United States Army School of Military Aeronautics,
Ithaca, N. Y., 4. ledna.

Kladu si za povinnost oznámiti, že naše organizace sokolská jest zastoupená i v té nejnovější větvi americké armády. To jest Fotografické Divise. Jsem rozený v Americe, jelikož neměl jsem příležitost chodit do české školy, najdete dosti chyb v těchto pár slovech, co píšu, ale jaká porada. Když Amerika vstoupila do války poznala, že armádě naší schází jedna z nejnějnějších divisí v moderním válčení.

V srpnu m. r. vláda appellovala na fotografy, aby se přihlásili. Ačkoliv byl jsem mezi prvními, kteří se přihlásili, musel jsem čekat až do listopadu, nežli mně povolali.

Fotografická Divise byla mobilizovaná ve Fort Wood, N. Y., kde jsme čekali až do 20. prosince, kdy jsme byli přeloženi do Ithaca, N. Y. Zde jest zařízená větroplavecká škola, my se učíme fotografování ve vzduchu (Aerial Photography) dle metody nyní užívané v anglické a francouzské armádě. Náš kurs má trvat asi 4 neděle, pak pojedeme "jinam".

Máme zde zábavný "všeslovanský" kroužek, jeden slovenský hoch z Chicaga, jeden Polák, Litvín a jeden desátník jest Černohorec. Věřím, že jich je zde více, ale mnozí nechtějí se přiznat co vlastně jsou a jakého původu.

Zdraví Té člen "Sokola Mladočech"

Julius Pávek,

Phot. Detach. S. M. A., Cornell University, Ithaca, N. Y.

New York, N. Y., 5. ledna.

K zakončení zprávy o naší jubilejní slavnosti dovoluji si ještě podati zde některé vzpomínky br. Al. Wokála na prvé počátky jednoty naší, tak jak on nám je sám při slavnosti vypravoval a které nejsou bez zajímavosti:

"V roku 1865 byl zde (v New Yorku) založen zábavný spolek, který nesl jméno "Věela", byl založen devíti mladíky a to byli Eman a Jan Vinický, Josef a Karel Hlaváč,

Vojtěch Frank, Alois Wokal, Jindřich Slezák a Václav Záklasník. Nepřijali jsme žádného ženatého člena, ale když se člen oženil, byl ponechán nadále členem spolku. V roce 1867 bylo nás 27 členů. Byl též založen pěvecký spolek "Hlahol" a to nám škodilo. Několik nás vedlo poradu jak a co dělat, aby nám členů přibývalo a tu přišli jsme na myšlenku založit Sokola. K tomu byl námi ustanoven Jos. Pastor, byl z nás nejstarší, aby v nejbližší schůzi náš návrh přednesl a význam a účel Sokola vysvětlil. Náš návrh byl přijat jeduholasne a ze "Včely" stal se "Sokol" v r. 1867. Bylo usneseno svolat veřejnou schůzi a vyzvat, kdo by se chtěl přidat k nám. Schůze se odbývala druhou neděli v měsíci říjnu kde se přihlásilo 22 nových členů, tak nás bylo 49. Po dvouroční existenci "Včely" jsme zachovali \$200 za které jsme pořídili náčiní ku cvičení, ale jaké? Předpotopní, dělal je český tesař. Měli jsme: hrazdu, bradla, kruhy, skok a činky. Koně jsme neměli dlouhého ani krátkého. Žíněny jsme neměli pouze slámou neb senem vycpaný velký pytel a jak jsme ho opravovali, aby nám dlouho vydržel. Co se cvičení týče, za cvičitele jsme měli starého rakouského kanonýra (Jos. Newmona) ten nás učil co se naučil na vojně, asi po roce jsme ho ztratili. Tak jsme chodili do 4. ulice do Turnhallu a tam jsme pozorovali Turnery a co si kdo z nás pamatoval to doma pak zkoušel. Nyní jest to ovšem pro cvičitele lehké se vzdělati, ale tenkrát i v pražském Sokole cvičení bylo ještě v plenkách. Také jsme pořádali veřejné cvičení. Podílel se na něm každý kdo se mohl trochu otáčet na hrazdě a nebo převalit na bradlech, ale hlavní bylo skupiny a visutá hrazda (dvojatá). Na skupiny jsme byli chlapci, stavěli jsme od desíti až do pětadvaceti členů. Na visuté hrazdě nejlépe cvičili: Jiří Kouřovský, J. Vinický, Fr. Liška a Kostelák. Stalo se, že jsme dostali k vědomí, ze Slavie, že Česko-Americký Sokol vyzývá každého Sokola, který by jejích člena předělal v akrobatských výkonech a že prý vyplatí \$300. Tenkrát náš žák Fr. Vinický byl v akrobatství mistrem, tak jsme ho do Chicaga vypravili, aby neměli nic proti tomu, že není členem, tak jsme jej za člena zvolili ačkoliv byl ne úplná 17 roků stár, ale tam o cenu jej ošidili, dali mu pouze prsten. Jednou jsme také sestavili ptačí četú na veřejné cvičení to byli: Čermák, Strnad, Holub, Holoubek, Vrána Straka, Stehlík a Kocourek byl cvičitel. Mezinárodní četú: Polák, Uher, Turek, Kozák, Moravec. Jednou jsme zvolili výbor, aby našel vhodný park na výlet a to byli bři: Liška, Medvěd, Vlk, Rejček, Kocourek. Byli jsme také prvními z jednot, které zavedly podporu v nemoci. První náš stejnokroj byl: plátěnky, bílé košile, červený nákrčník, černý klobouk (na způsob nynějších), černý pás s monogramem. To jsme měli asi 3 roky, smáli se nám, říkali nám: plátěnčí, drátenčí, hadrníci. Pak jsme to změnili na český kraj. S tím krajem jsme měli nesnáze. Pro toho, který bydlel dál museli jsme dojet, museli jsme vždy jít aspoň dva, jinak kluci nás nenechali na pokoji, křičeli na nás Indiáni, pak když jsme měli vyjít ven některým scházeli boty (shrnovacky stály \$9), poněvač chodil v nich také do práce. Po čtyrech letech jsme kraj změnili na modrý a Nár. Jed. Sok. kraj ten též přijala. Tenkrát jsme byli také více obětaví. Výbor na vyhledání parku pro výlet šel všední den ve dne a nežádal za to žádný náhradu. Tenkrát nebyly sokolské výlety odbývány v sobotu aneb v neděli, nýbrž ve všední den a návštěva byla veliká. Cvičitelové též nebyli placeni, každý si z toho dělal čest a byl na to hrdý, že byl cvičitelem jmenován. Nejvíce jsme se vždy těšili na náš výlet do České Vesnice, byl to 3denní výlet a jak nás tam vždy radostně vítali. "A dost!" zakončil br. Wokal.

Br. Al. Wokal podílel se na založení jednoty naší před padesáti lety a dosud čile bere účast na spolkovém životě, navštěvuje pilně schůze jednoty, ač bydlí na venkově a činným jest též co starosta Župy Východní. Vytrvalost a

pevnou vůlí dokazoval právě po plných sedm roků, když mu lékař radil nepít žádné pivo a ač ho mívál rád vytrval přes veškeré svádění a vysmívání a proto se dnes cítí ještě tak svěžím.

K slavnosti dostalo se mu též mnoho blahopřání od jeho druhů ze cvičení a zvláště milým mu jest dopis br. J. Čermáka, starosty O. S., který mezi jiným psal: "A nyní přijmi vřelé přání k Tvému zakončení 50leté činnosti na poli sokolském v Americe. Tisknu Ti v duchu pravici a lituji jen, že nemohu být mezi vámi v den slavnosti, abychom oživilí několik vzpomínek z dob minulých. Byly to nejlepší chvíle v Sokole neb lnuili jsme k sobě opravdu jak obratři. Škoda těch chvílí."

Vlastenecké nadšení přinesl si br. Wokal již z Čech. V tomto nadšení také pil s Tyršem při národní slavnosti v Hoře Kutné z jedné sklenice pivo (on totiž pouze dopil co Tyrš tam nechal, když musel rychle odejít).

Přáli bychom si více takých vytrvalých pracovníků sokolských pak by ta činnost naše zdárněji a mohutněji se vyvíjela. Na zdar!

V. Lipský.

PÍSEMNICTVÍ.

Když letos zasedala říšská rada vídeňská, vyvolal vedle řeči poslance Stránského největší rozruch projev posl. Stříbrného, jenž s tribuny parlamentní zahřimal slova odboje proti tyranii habsburské, slova o zřízení: samostatné republiky československé. Bylo to poprvé, co takový revoluční výrok ozval se pod klenbami vídeňské sněmovny, odkud rozlétl se jako varovné memento a vyvolal bouři zděšení mezi Němci a Maďary v podunajské monarchii i v říši Kaiserově. Ty, kdož znají politické poměry v Čechách, nepřekvapilo, že byl to právě Stříbrný, poslanec strany národně-sociální, jenž neohroženě ve Vídni proklamoval požadavek demokratického, svobodného státu českého. Strana národně-sociální to byla, jež od svého vzniku hlásala českou ideu státoprávní a pro ni bojovala, nelekajíc se obětí, která v době národní vládnosti a neplodného tápání v doktrínách internacionalismu vepsala na svůj prapor zásady čistého zdravého nacionalismu, dobře chápal, že národ náš, malý a utlačovaný, musí si zachovati čínorodé vlastenectví a lásku k národní svobodě, má-li vítězně obstáti v bouři světového konfliktu, jehož mračna se již od desítek let nad Evropou stahovala. Zakladatelé strany národně-sociální, a v prvé řadě posl. Klofáč, sledovali při zakládání strany snahu zachrániti v širokých vrstvách českého lidu národní cítění a státoprávní uvědomění, nutnou to podmínku zdaru v našem boji s hydrovšeněmečtví. A udalosti posledních tří let daly jim za pravdu. Za války světové všichni byli jsme svědky, jak celý národ doma i za hranicemi přijal za své ideály strany národně-sociální, a že v prvních řadách bojovníků za naši samostatnost všude stáli příslušníci strany té. Zůstali všichni věrni programu své strany, poněvač tento stal se programem celého národa, a posl. Stříbrný (jediný mluvčí strany, jejíž ostatní poslanci buď zemřeli nebo byli v žalářích) jednal jen v důsledcích zásad národně-sociálních, když vyslovil požadavek československé republiky. Jest zajímavé čísti dnes program strany národně-sociální, jenž jest vyjádřením všeho toho, co dnes mocně hýbe myslí všech věrných Čechů. Proto jistě v pravý čas byla vydána Nár. Soc. Besedou J. V. Friě zajímavá brožura posl. V. J. Klofáče "Poslání národně-sociální strany v českém národě", v níž obsaženo jest vše, zač strana ta se bila a bije a zároveň je důležitým dokumentem, z něhož každý se poučí o zásadách a cílech nejnárodnějšího našeho hnutí v posledních 20 letech. Doporučujeme brožuru tuto každému příteli české věci. Je k dostání v českých knihkupectvích za 10 centů. Objednávky z venkova vyřizuje proti předem zaslanému obnosu J. T. Tittelbach. 1851 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY

ZÁPIS PRAVIDELNÉ SCHŮZE VÝKONNÉHO VÝBORU OBCE SOKOLSKÉ, KONANÉ 28. PROSINCE 1917.

Schůzi zahájil starosta br. Čermák za přítomnosti 12 zástupců. Nepřítomni bři: Kubec, Paskovský, Dr. Mueller, sestra Splavcová. Z těchto omluveni bři: Kubec, Paskovský a sestra Splavcová.

Zápis o pravidelné schůzi ze dne 26. listopadu čten a uznán za správný.

Sokol Detroit zasílá výtah povinnosti u porovnání s výtahem jednatelem a záležitost ponechána k vyřízení jednatelem.

Sokolky Tábor Slovanské Lípy dotazují se, zda usnesení ohledně 10centového poplatku na člena jest právoplatné bez získání souhlasu jednot; uloženo jednatelem, by jim vysvětlil, proč usnesení bylo a považováno jest za závazné.

Sokol Tyrš, Omaha, žádá vysvětlení, zda poplatek 10ti centů jest dobrovolný aneb zda všichni jsou povinni platit, oznamují též volbu činovníků a objednané různé knihy.

Sokol Cleveland, Cleveland, Ohio, upozorňuje, že poplatek 10 centů bude vybírán od členů až od prvního ledna r. 1918.

Br. Jan Nezbeda posílá pozdrav z tábora Custer, Mich.

Sokol Nová Vlast, Cleveland, Ohio, zasílá dodatečné vysvětlení týkající se vyloučení br. Jana Tichého a Fr. Znamínka, jelikož nestává od vyloučených žádného odvolání se, Výkonný Výbor nemůže do záležitosti této zasahovati. Táž jednota oznamuje bratry sloužící v armádách.

Těl. Jed. Sokol Blesk oznamuje zástupce do sjezdu a výsledek hlasování.

Těl. Jed. Sokol Owatonna oznamuje záporné hlasování o všech bodech, ale usneseno uvědomiti je, že musí řídit se dle usnesení Výkonného Výboru.

Těl. Sbor Dívek a paní v Newark, N. J., oznamuje, že se rozhodl pro 5centový příspěvek, ale usneseno, že Výkonnému Výboru není možno měniti své usnesení.

Těl. Jed. Sokol Montgomery, Minn., zděluje, že bude-li Výk. Výb. požadovati poplatek 10c, že jim na členstvu ubyde a že budou nuceni se poděkovati. Usneseno vysvětliti jim, proč poplatek rozvržen byl a poukázati na jeho nepatrný obnos, který každý upřímný Sokol s ochotou by měl přinášet. Čtění pozvání k účasti na Slovenském Bazaru.

Těl. Jed. Sokol New Prague, Minn., stěhuje si, že jméno její není v adresáři a žádá o nápravu; přikládá peníze za příspěvky.

Br. A. Groulik od Těl. Jed. Sokol Bratří Osvěty, Scio, Oreg., zasílá \$5.00 na podporu bratří ve Francii a žádá obstarání razítka.

Těl. Jed. Sokol St. Louis, Mo., oznamuje volbu úředníků.

Br. C. P. Matoušek z Camp Devens, Mass., stěhuje si, že nedostává Sokol Amer. a posílá pozdrav.

Těl. Jednota Jan Amos Komenský z Guy, Tex., vysvětluje příčinu opoždění zpráv čtvrtletních, což vzato na vědomí.

Sokol Slávský žádá o zaslání záslužných listin pro bratry Jindřicha Kapouna, Karla Kopeckého, Frantu Pechara. Jednatel oznamuje, že bylo vyhověno.

Br. Tom. Šteffek posílá obnos \$34.00 za oznámky a žádá o procenta i ze \$16.00 před časem odvedených.

Starosta br. Rebeka od Sokola Cleveland žádá o zodpovědění různých otázek, týkajících se nedodržení slibu některých členů přistoupit k České Slovenské Armádě, jakož

i těch, kteří měli se nechati registrovati a odcestovali, aniž by se byli vyrovnali se sborem, též i ohledně odvodu do kanadské družiny. Bratr jednatel veškeré dotazy zodpověděl.

Těl. Jed. Sokol Čechie zasílá jména vojinů a dotazuje se, zda jsou oprávněni dostávat Sokol Amer. Mají býti požádáni o zaslání jejich adres.

Těl. Jed. Sokol Timken, Kans., žádá o nějaké nářadí a jednatel oznamuje, že nějaké obstará a zašle.

Sokol Slávský oznamuje, že o otázkách předložených bude rokovati o valné hromadě.

Sokol Moravan, Toledo, Ohio, oznamuje nářadí, které obdržel z Bridgeport, Ohio, a žádá, by mu byly zaslány dvě knihy. Skupiny a nové poznatky za oněch \$5.00, kterými přispěl k vydání zamyšlenému Tech. Kursu bývalé Župy Fuegner-Tyrš. Usneseno vyhověti.

Těl. Jed. Sokol Lorain, Ohio, žádá o účet. Jednatel oznamuje, že vyřídil.

Ženský Odbor Sokola Nová Vlast, Cleveland, O., zasílá příspěvky a oznamuje, že sestra Marie Nekvasil a Leopolda Olšák cvičí dorost.

Ústřední Výbor Župy Východní dopisem žádá o svolání členstva k povinnosti vojenské a aby ženy byly požádány o plnění a připravení prádla pro Česko-Slovenskou Armádu. Má jim býti odpověděno, že Výkonný Výbor v tom směru vydal již svolání před delším časem a že ve Vojenském Výboru Českého Národního Sdružení je zastoupen.

Br. Mitáček od Těl. Jed. Sokol Prague, Okla., zasílá seznam členů a žádá o porovnání ho se seznamem v hlavních knihách Výk. Výb. Odkázáno br. jednatelem.

Běžné účty, jež nížeji jsou uvedeny ve zprávě jednatele, povoleny ku vyplacení.

Následujícími jednotami zaslán výsledek hlasování, jenž po obdržení všech odpovědí bude jednatelem sestaven a v S. Amer. uveřejněn: Sokol Havlíček, Cleveland, O., T. J. S. Detroit, T. J. S. Tyrš, Omaha, T. J. S. Blesk, Sok. Cleveland, Cleveland, O., Sok. Mladočech, T. J. S. Crete, Sok. Fuegner-Tyrš Dayton, O., T. J. S. Snecetady, T. J. S. Bratří Osvěty, T. J. S. St. Louis, T. J. S. Žižka, Dallas, Tex., T. J. S. Minneapolis, Sok. Tyrš, Cleveland, O., T. J. S. New York, Sok. Havlíček-Tyrš, Chicago, Ill., Sok. Fuegner, Chicago, Ill., T. J. S. Milwaukee, T. J. S. Fuegner-Tyrš, So. Omaha, Neb., Sokol Slavoj, Sokolky Tábor Slovanské Lípy.

Br. Vlk, zástupce v Ústředně Českého Národního Sdružení podává obšírnou zprávu a objasňuje zřízení oné organizace.

Br. Čermák, člen Vojenského Výboru, zděluje příčinu, proč někteří z přihlášených dobrovolníků museli zůstat zpět.

Br. Rudiš-Jičínský podává zprávu Pomoceňho Výboru a vysvětluje dohodu s Č. N. S. ohledně podpory poskytované. Zděluje, že odesláno \$1100 Legionářům Francouzským a zároveň 14 beden prádla a asi 10 beden obuvi zasláno zajatcům.

Jednatel oznamuje, že Ústřední Vzdělávací Odbor nekonal schůzi a nová bude svolána.

Br. Rudiš-Jičínský upozorňuje na zprávu o zabití sestry Boudalové, jež byla jednou z ošetřovatelek jeho družiny v Srbsku a jež byla na cestě ku nové výpravě do zemí válkou postižených a vzdána jí čest poslední povstáním členů Výk. Výboru.

Br. Popelka oznamuje úmrtí br. Petra Straky, bývalého společného cvičitele a nyní člena Milwaucké jednoty, vzdána mu též poslední pocta povstáním.

Br. Roubal oznamuje, že dle dohody s br. Broukem zůstane zástupcem ve Výk. Výboru.

Br. jednatel oznamuje, že Sokol Chicago, s nímž vyjednával koupi skříně pro štočky, rozhodl se, propůjčiti onu skřín z daru na dobu, pokud Výkonný Výbor scházeti se bude v budově jeho. Má býti poděkováno.

Br. Popelka klade za příklad sestry clevelandské, které ujmuly se cvičení dorostu a žádá, by všechny jednoty hleděly získati sestry k podobné práci, při tom jednáno také o potřebě sblížení technického jednot sousedících těsně podle sebe, aby se zdarem výchova sokolská mohla býti vedena.

Br. Háek poukazuje, jaké požadavky jsou Sokolstvu kladeny již po drahnou dobu a naproti tomu, že se mu nedostává ani mravní ani hmotné pomoci. Poukazuje na podporu, která byla poskytována Sokolstvu v Čechách nejen obcemi ale i zámožnými jednotlivci, kdežto zde se požaduje od Sokolstva stále podpora všech možných podniků národních, čímž Sokolstvo samo v značné míře trpělo a trpí. O této záležitosti vedena delší rozprava a bude muset býti vyhledána cesta k získání podpory účelů sokolských.

Br. jednatelem podána měsíční finální zpráva, jak následuje:

Příjem za prosinec 1917:

T. J. Sokol Lorain, O., za příspěvky.....	\$ 15.00
T. J. S. Timken, Kans., za přis. 9.40, na Č. N. S. 3.60	13.00
Fiala J., Timken, Kans., za Tab. cvi.	2.00
T. J. S. Detroit, Mich., do sjezd. fondu.....	21.00
Limberger J., Montgomery, Minn., za knihu Skupiny	1.50
T. J. S. Fugner Tyrš, So. Omaha, přisp.....	40.20
T. J. S. Čech, Cleveland, O., za přisp. 51.97, do fondu sjezdového 20.50	72.47
Public Library N. Y., předpl. na Sokol Amer.....	2.00
Sokolky So. Chicago, Ill., za příspěvky.....	3.20
Ford City, předplatné na Sokol Amer.....	1.00
Č. A. S. Manitowoc, Wis., za příspěvky.....	8.10
Sokol Havlíček, Cleveland, O.	37.85
T. J. S. Minneapolis, Minn., za knihu Skupiny \$1.50 a 10c na výměnu	1.60
Kuchař J., New York za oznámku	6.00
T. J. Sokol New York, za oznámku.....	10.00
Fr. Martiny, New York, za oznámku.....	8.00
Fr. Beneš, New York, za oznámku.....	10.00
T. J. S. A. Komenský, Guy, Tex., za příspěvky....	14.50
T. J. S. Fugner, Long Island, za příspěvky \$11.70, do fondu sjezdového \$6.80.....	28.70
T. J. S. New Prague, Minn., za příspěvky \$11.70, do fondu sjezdového \$1.30	13.00
T. J. S. Schenectady, N. Y., za knihu Skupiny.....	1.50
Sokolky Libuše, Crete, Neb. za příspěvky.....	2.10
T. J. S. Mladočech, Racine, Neb., za příspěvky \$24.95, pro Č. N. S. \$24.70	49.65
T. J. S. Oak Park, za knihu K. K.....	1.25
Sokolky Schenectady, N. Y., za příspěvky.....	1.95
F. Radil, Omaha, Neb.	1.50
Ž. O. S. Slavoje, Pom. Výboru \$5.00, příspěvky \$4.50, Č. N. S. \$24.00	33.50
Sokol Karel Jonáš, Cicero, Ill.	80.00
Sokol Slavoje, příspěvky	26.10
Ž. O. Sokolek Mladočech, Racine, příspěvky \$2.35, Č. N. S. \$7.05	9.40
Sokol Tyrš, Cleveland, O., za oznámku	2.00
T. J. S. Týř, Waco, Tex., příspěvky.....	50.00
T. J. S. Schenectady, N. Y., přis. 18.15, Č. N. S. 11.60	29.75
T. J. S. Praha, Prague, Neb., přis. 20.00, f. sj. 6.90..	27.60
T. J. S. Havlíček Tyrš, Chicago, Ill., příspěvky.....	197.55
Sokol Karel Jonáš, Wilson, Kans., příspěvky \$3.30, Č. N. S. \$2.20	5.50
T. J. S. Hvězda Západu, Noble, Kans., příspěvky..	12.60

Sokolky Tyrš, Omaha, Neb., příspěvky	5.05
Č. A. Sokol, Chicago, za knihu Skupiny.....	1.50
Sokolky Tábor Slov. Lípy, příspěvky.....	10.90

Celkem \$858.52

Příjem v prosinci:

Za příspěvky	\$674.02
Do fondu sjezdového	56.50
Předplatné	3.00
Za oznámky	36.00
Pomocný Výbor	5.00
Č. N. Sdružení	73.15
Za knihy N. T. V.	10.85

Celkem \$ 858.52

Z minulého měsíce 3083.83

Celkem \$3942.35

Vydání v prosinci 455.06

\$3487.29

Vydání:

Ček	
121 Tisk Sok. Am. \$311.93, doprava \$60.70.....	\$372.63
122 Dr. J. Rudiš Jičinský, redakce.....	45.00
123 Jarka Košar, redakce	15.00
124 Jos. Čermák, redakce	15.00
125 The Franklin Co., štočky	7.43
	\$455.06
Tisk	\$311.93
Doprava	60.70
Redakce	75.00
Štočky	7.43

Celkem 455.06

Stav S. O.	Fondový sjezd
Dluhopisy \$4,000.00	Fond sjezd. sm. pohl. 109.00
Směnečné pohled. . . 1,353.05	Fond Sokolské Obce 300.00
Hotovost v podk. . . 3,487.29	Fond úrazový 404.00
Záloha na náradí.. 785.61	Fond kursový 104.85
	Fond Ú. M. Š. 6.20
\$9,625.95	Fond Č. N. S. 276.33
	Fond Ú. T. O. 1065.04
	Fond Vzd. Odb. 103.57
	Pomocný výbor 6.50
	Různé 15.15

\$4767.47

Cyrill Popelka, tajemník.

ZÁPIS O ŘÁDNÉ SCHŮZI

Ústředního Vzdělávacího Odboru Sokolské Obce v Americe, která byla konána, dne 16. listopadu 1917.

Schůzi zahájil předseda br. Dibelka za přítomnosti brí: Raislera, Zachotiny, Slívy, Dr. Neumanna a podepsaného jednatele; za S. O. byl přítomen jednatel br. Vonášek. Omluvil se br. Krásný.

Po přečtení protokolu z minulé schůze, který byl jednolázně přijat a schválen, čteny dopisy:

1. Br. J. V. Nigrin resignuje na místo člena Ú. V. O., ježto čas nedovoluje mu účastiňovati se pravidelně všech schůzí a členem ležabylým býti nechce. Přijato a vyhověno.

2. Těl. Jed. Sokol Tyrš z Omahy, Neb., žádá o zaslání několik výtisků hry "Červ" od Karla Rožka a několik jiných her k výběru. Jednatel obstaral prostřednictvím knihkupeč.

3. Těl. Jed. Sokol ze San Franciscu, Cal., žádá o hru "Charleyova teta", kterou prý nemohou nikde dostat, ačkoli prý v loni poslali jistě osobě do Chicagu na knihu i peníze, nedostali však ničeho: ani knihy, ani peněz, ani odpovědi. Ježto onen vinník jest bratrem, vzal si tuto záležitost k vyřízení br. Raisler. Jednatel oznamuje, že tuto hru nemohl z počátku nikde sehnati a proto žadatele odkázal na Sokola v Omaze, Neb., jehož dramatický odbor tuto hru před několika lety sehrál a bude snad míti knihu nebo aspoň rukopis; v poslední chvíli dostal pak nabídku od Česko-amer. Divadelní Centrály v Chicagu, že rukopis "Charleyovy tetty" podařilo se najíti a že jest k dostání za \$3.00, o čemž byli žadatelé uvědoměni.

Na to jednatel předložil seznam doporučení hodných divadelních her se zvláštním zřetelem na poměry česko-americké, kterýžto seznam sestavil br. Ladislav Dvořák, majitel Česko-americké Divadelní Centrály v Chicagu. Seznam obsahuje dramata, hry ze života, veselohry a frašky, a to původní i přeložené; není ovšem úplný a proto bude nutno jej doplniti a rozšířiti zejména v tom směru, aby u každé hry bylo uvedeno kolik osob jest k provedení třeba, po př. jaké výpravy třeba atd.

Následoval rozhovor o programu Ú. V. O., při němž podány různé návrhy na vypracování programu, až konečně na návrh br. Raislera usneseno, aby na návrzích pracovali všichni členové Ú. V. O. doma a přinesli pak svou práci do schůze. Z těchto návrhů sestavil by se pak program, jenž by vlastně byl jakýmsi stanovami Ú. V. O.

Jednatel oznamuje, že výzvu jednotám a výměnu nebo prodej děl pro knihovnu Ú. V. O. do orgánu dal; byla otištěna v čísle listopadovém.

Na dotaz br. předsedy, jak pokračuje subskripce na zamyšlenou knihu br. redaktora Jičínského, odpovídá br. Vonášek, jednatel S. O., že výzvu na jednoty sice již rozeslal, avšak o výsledku pro krátkost času ještě mluvíti nelze.

Při jednání o zavedení "Vzdělavací Hlídky" v našem orgánu přišlo se k náhledu, že když orgán nemůže býti zvětšen k vůli finančním poměrům nynější doby, že bude nejlépe, když se do každého čísla až do sjezdu tato rubrika zařadí v tom rozsahu, jak naši bři. redaktoři budou míti látky. Na návrh br. Zachotiny, aby přehled látky měl br. jednatel, odpověděl tento záporně, a tož přijat druhý návrh téhož, aby vedení této rubriky bylo ponecháno až do sjezdu v rukou nynějších bři. redaktorů, — neboť když orgán nebude zvětšen, nepřibude jim tím o nic více práce. Členové Ú. V. O. přispějí do "Vzdělavací Hlídky" občas dle možnosti, jednatel téhož má přispívati častěji, po př. pravidelně.

Dále usneseno na návrh br. Raislera doporučení výkonnému výboru S. O., aby jednatel Ú. V. O. byl honorován \$10.00 měsíčně, s dodatkem br. Vonáška, aby plat byl počítán hned od měsíce září 1917, kdy dne 7. byl Ú. V. O. ustanoven, — ježto tatáž odměna byla dříve udělena jednatelem tohoto odboru při bývalé Národní Jednotě Sokolské. Za tuto odměnu jest jednatel Ú. V. O. povinen řídití veškeré záležitosti úřední a vedle toho přispívati i do "Vzdělavací Hlídky" v orgánu.

Konečně usneseno, že na místo některých bratří a sester, kteří se do schůzí Ú. V. O. nedostavují, byli vybráni jiní; jednatel pověřen otázkami se jich, zda-li tento úřad přijmou. Na to schůze ukončena.

Ferdinand Musil, jednatel.

ZÁPIS O SCHŮZI Ú. T. O., KONANÉ 6. LEDNA 1918.

Vzdor povětrnosti, která by omluvila nepřítomnost každého člena v této schůzi, přítomni byli bři: Paskovský, Vonášek, Paul, Pokorný, Čermák, Žitný, Sliva, Tomeš. Sestra Kazdova se telefonicky omluvila, br. Košar přišel později.

Zápis o minulé schůzi čten a schválen. Čten dopis br. Drassala, popisuje v něm založení jednoty ve Foley, Minn., za pomoci br. Dvořáka, starosty St. Paulské jednoty a bři. Emila a Methoděje Pokladníků a žádá o pomoc s nějakým nářadím. Br. Paskovský slibuje přimluvit se u Sokola Chicago o darování náčiní nepotřebného Ú. T. O. a ne jednotě nové, té má být pak Ú. T. O. proti záruce zapůjčeno. Návrh sokolice R. Gasperové na cvičební úbor žen odkázán br. Košarovi. Čten dopis p. D. Bridge, cvičitele ve spolku Křesťanských Mladíků v Binghamton, N. Y., v němž zděluje, že kniha Skupiny měla by jistě velký odbyt na amer. gymnastických kolejiích i ve spolku Křesťanských Mladíků, kdyby obrazy byly doprovázeny výkladem anglickým a při tom si objednáva jeden výtisk. Čteno pozvání T. J. S. Milwaukee k oslavě 50letého trvání, která položena na 15. a 16. června. Župní výbor má být požádán o náležitě zastoupení. Br. Čermák zděluje, že br. J. Košar ujal se ochotně vedení Technické Hlídky v Sokole Americkém a žádá o schválení předání pořadatelsví Tech. Hlídky. Stalo se. Jelikož resoluční výbor Jednoty J. A. Komenského se do této schůze nedostavil, aby s ním mohly být probrány body kritiky, zvolen výbor z bři. Čermáka, Košara, Vonáška, Paskovského, Žitného by výtky učiněné zodpovídal. (Jelikož br. Ferd. Musil přišel po samém ukončení schůze a na dotaz zda s ostatními členy výboru přijde do schůze příští, odpověděl kladně, výbor zvolený rozhodl uloženou práci odložit.) Br. Paskovský předkládá náčrt dotazníku, který hodlá po jednotách rozeslat, aby mohl sestavit zprávu pro sjezd. Usneseno též požádati župního náčelníka o svolání župního T. O. a všech cvičitelů místních jednot k nacvičení cvičení společných ku sletu, má také objednat kroužky pro všechny cvičenky, by byly stejné. Usneseno odporučiti k výplatě služné náčelníka a jednatele s poštovním tohoto na \$3.45. Příjem v prosinci \$ 10.85 Z minulého měsíce 1069.19

Celkem	\$1080.04
Vydání v prosinci	15.00
Zbývá	1065.04
Vydání v lednu	93.45
Zbývá v pokladně	971.59

Vydání v lednu: ček 126 služné jednatele \$50.00, pošt. \$3.45; ček 127 služné náčelníka \$25.00; ček 128 služné pořadatele \$15.00.

ZE ŽUPY STŘEDNÍ.

Zápis č. 11.

sepsaný o řádné schůzi, konané dne 17. prosince 1917 v Plzeňském Sokole.

Schůzi za nepřítomnosti br. starosty i jeho náměstka, kteří však neodkladnými záležitostmi řádně omluvili, zahájí br. jednatel se žádostí, by pro dnešní schůzi zvolen byl k řízení téže některý z bratří přítomných. Zvolen br. Jan Mrázek.

Čten zápis ze schůze předešlé a schválen beze změny.

Čten dopis Slovenského výboru pro uspořádání Bazaru a usneseno doporučiti členstvu, aby hojnou návštěvou podnik bratří Slováků podpořilo.

Sokol Havlíček Tyrš dotazuje se, proč nebyla k jeho žádosti svolána mimořádná schůze k projednávání záležitosti br. Paskovského. Zděluje se dopisem, že stalo se tak z toho důvodu, že mezi dobou tou bylo již ohledně br. Paskovského jednáno v Sokolské Obci a tam vše vysvětleno a vyřízeno.

Vzhledem k tomu, že žádost Župy k jednotám ve příčině zasilání žádostí o pozemek ve Stickney, Ill., po většině vyzněla na prázdno, neboť málo jednot dosud své žádosti

Župě zaslalo, usneseno nečekati dále a žádost beze všeho podati. Žádost se vyhotoví a osobně podá bry. Dr. Müllerem, V. Sedláčkem, J. Mrázkem a V. Černým.

Na vědomí vzato utvoření se Župního Vzděl. Odboru, jehož předsedou zvolen byl Dr. J. S. Vojan a jednatelem br. Frant. Šrubník.

Br. Mrázek podává zprávu z Krajského Výboru Č. N. S., vzato k vědomosti. Br. Peroutka zděluje, že navštívil evičení všech jednot a shledal návštěvu po většině velice slabou a jest toho názoru, že by mělo býti pomýšleno k tomu, sokolské jednoty působící v jednom a téže okruhu spojovati v jednotu větší a silnou a dále, že ustanoven by měl býti stálý župní evičitel, který by měl býti honorován.

V příčině Těl. Jed. Vyšehrad v Ciceru zvolen tříčlenný výbor sestávající z br. Makty, Prokše a Zachotiny, který má poměry v jednotě té vyšetřiti a případně patřičné kroky učiniti, by v pádu rozejití se jednoty, jmění téže na zmar nepřišlo. Po dohodě s bratry zvolenými má se jim pak dopis Župy pro předsednictvo Sokola Vyšehrad o svolání řádné členské schůze.

Usneseno dopsati Krajskému Výboru Č. N. S., aby pro příští při různých svoláních, při svolávání schůzí či pořádání průvodů nebylo užíváno jména Sokolstva jedině v těch případech, když k tomu Župa se souhlasem župního náčelníka dá své svolení.

Příští schůze jako řádná schůze výroční, konána bude třetí pondělí v lednu a budou k ní všichni zástupci písemně obesláni. Na schůzi té stane se též rozhodnutí o místnosti spolkové, případně o změně dne k pořádání schůzí v roce příštím.

Schválen účet \$2.50 co nájem za prosinec.

Příjem v této schůzi činil:

Sokol Slávský za II. půlletí 1917.....	\$ 8.10
Sokol Slávoj za II. půlletí 1917.....	4.35
Sokol Plzeňský za II. půlletí 1917.....	20.35
Sokol Plzeňský za rok 1916.....	40.10

Celkem.....\$72.90

Hotovost v pokladně.....\$294.57

Na zdar!

M. Brichta, jednatel.

SBÍRKA "SOKOLA AMERICKÉHO"

pro zajatce, bratry, zmrzačené, legionáře, vdovy a sirotky a válkou trpící vůbec. Čechy a Slovany bez rozdílu.

1916.	Příjem.	
15. list. K. Wiesenberger, Cleveland.....	\$ 2.00	
" Fr. Filip, Cedar Rapids, Ia.....	2.00	
" A. Jalovec, Chicago, Ill.....	5.00	
15. pros. Neznámý, Cleveland.....	15.00	
" Jos. Dušek, Chicago.....	5.00	
" Jan Tesař, Chicago.....	3.00	
" Ant. Černý, Chicago.....	2.00	
1917.		
15. ledna. Bernreiter, Cleveland.....	40.00	
15. dubna. E. Beránek a Štěpina.....	20.00	
" Drassal, St. Paul.....	16.00	
15. června. Kounovský, Dakota.....	10.00	
1. září. Výkonný Výbor Sokol. Obce (\$200) a z Clevelandu — Paříži.....	299.81	
" Na prádlo, boty a jiné.....	149.00	
" Br. Všeček, Cleveland.....	150.00	
15. října. Peroutka, Chicago.....	.75	
" M. Žďárský.....	2.00	
" Sleveno z účtu lékař. Sokolky.....	5.00	
15. listop. Sokol Owatonna, Nznámý.....	25.00	
15. pros. Jos. Dušek, Chicago.....	25.00	

" Pomocný Výbor.....	1100.00
" T. J. S. Moravan, Toledo, O.....	15.80
" T. J. S. Detroit, Mich.....	3.00
" Dr. A. Muller, Chicago.....	1.20
" Pomocný Výbor.....	5.00
" Br. F. J. Štěpina.....	10.00
" Br. Jos. Holas, zajatci.....	5.00
19. pros. Br. F. J. Štěpina, Klepal.....	10.00

\$1,926.56

1916.

Vydání.

26. čer'ce. Slava Fridman, Rus.....	\$ 9.45
13. října. R. Bartuněk, Francie.....	19.85
21. pros. Fr. Šrámek, Francie.....	46.00
" Rud. Bartuněk a Spol.	24.00
" A. Churaň a Spol., Francie.....	7.87
28. pros. Hugo Muller, Rus.....	16.00

1917.

1. září posláno legion. Paříž na br. Fr. Polcara TJS...	299.81
1. června. S. Fridman, Rus.....	4.00
" O. Pelz, Francie.....	3.85
1. září. Koupené zboží, Citta.....	149.00
" Košile, boty, zboží, Citta.....	150.00
30. října. Pomocný Výbor Francie, Legionářům, Polcar.....	1100.00
1. pros. Zajatecům, Francie.....	20.95
15. pros. Zajatecům, Sidney, Mrs. Brittain.....	23.79
" Poštovné úhrnem.....	1.99
" Amer. Červný Kříž, zajat. Rus.....	35.00
19. pros. F. Klepal, Londýn, našim hochům.....	15.00

\$1,926.56

V roce 1918 přijato.

1. ledna. Jos. Buňata, Ennis, Tex.....	\$ 5.00
3. " Em. Beránek, Chicago.....	10.00
4. " Leo. Všeček, Cleveland, O.....	15.00
5. " Prostřednictvím Amer. Čer. Kříže na Rus posláno.....	30.00

Prohlédnuto a shledáno v úplném pořádku výborem početním Českoslovanského Pomocného Výboru: Jos. Dvořák, Chas. J. Kopecký a A. Mazačová.

Částky tu označené jsou pouze a jedině dobrovolné příspěvky bratří a sester našich a vydání rozeslané příspěvky na adresy nám známé a takové, jež po vyšetření vlastního stavu potřebných zděleny nám byly, aneb nalezaly se v našem seznamu ze Srbska přivezeného a Francie. Americké Státní Bance, to jest předsedovi téže vděčíme za bezplatnou výměnu mnohých obnosů, jež vedle různých jiných záilek na mnoha místech i mnoho dobra vykonaly, tak jako rozslání časopisů, knih a čtení vůbec br. J. Vokřálem, za pomoci Pomocného Výboru a Besedy J. V. Friě, Chicago, Ill.

LISTÁRNA REDAKCE.

V. S. S. Milwaukee, Wis.: Našli jsme právě v naší sbírce výstřižků. Bylo uveřejněno v časopise "Sentinel", pod ohlavením: "Came from Bohemia". Článek mluví velice pěkně a informativně o Čechách v Milwaukee vůbec a o spolkovém jejich postupu zvláště. Pokud Sokolstva se týče jest tu doklad o tom, jak povstalo i děje se zmínka o "Slovanské Lípě", pak Č. S. P. S. a z prvé povstávající jednoty sokolské. Rok udává se 1867. Jako prvý starosta označuje se Fr. Steiger i jsou tu jména jiných činovníků. Zdali je správně nevíme: Vyšlo v roku 1892 v čísle nedělním a s ilustracemi.

K. M.: Pracujeme pro Americký Červený Kříž, sestavujeme mnohé družiny, vyučujeme prvé pomoci a staráme se, abychom zkušenosti nabyté použily v zájmu nové vlasti naší. Dotyčná pojednání odborná najdeš v "New York Med. Journalu". Pošli si as tři známky a my milerádi půjčme.

Bratřím a sestrám: Dostali jsme spoustu lístečku blahopřejných, vděčíme za slova povzbuzení i mnohá ta přání, ale při nejlepší vůli nemůžeme odpovědět na každý ten projev zvláště. Proto díky všem! I my přejem vše dobré!

Tazatel: Ano, byl prof. Dr. Fr. Drtina, jenž ve své přednášce, dle "Lidových Novin" zdůraznil tělesnou výchovu národa i složil hold myšlence sokolské toho druhu, že' prvním zadostiuchněním a to mužem nad jiné povoláním, odborníkem, vychovatelem a profesorem universitním. Tyrš splnil požadavky nynější, jež věda klade na tělesnou výchovu a stal se mimoděk prorokem toho všeho nového co dnes poznáváme po stránce i fysiologické.

Cleveland: Nedostává se nám místa, se vzrůstem naší organisace i vzrostl material a my musíme místem šetřit. Odpust'. Rukopisy však se nevrací a podruhé adresuj přímo na nás.

Noví, odstoupili a vyloučení členové.

— Do sboru Sokolek Blesk v Baltimore přijaty byly: Frieda Záras, Helena Stiegler, Anna Kroupa, Marie Zavadi-
lová, Frances M. Hulla. Zemřela Henriette Neuman. Odstoupila Anna Verner.

— Z T. J. S. Cleveland, O., vyloučen byl pro neplacení H. Novotný.

— Z ženského Odboru Sokola Nová Vlast v Clevelandu vystoupily: Emma Urbanec a Albina Gazda.

— Z T. J. S. Tyrš, Omaha, Neb., vystoupil Alois Soukup.

— Z T. J. S. New York vyloučen byl Kar. Krečmer. Zemřel Jos. Brodil II.

— Do T. J. S. Fugner, Long Island City, N. Y., přijat byl Emil Vančura. Odstoupil Jos. Uher.

— Do T. J. S. Owatonna, Minn., přijati byli: Felix C. Kaplan a Otto H. Kaplan. Odstoupili Ferd. Stránský a Marie Krahulec.

— Do T. J. S. Říp v Pittsburgh, Pa., přijat byl Antonín Motýčka.

— Z žen. Odb. Sokola Mladých v Racine, Wis., odstoupily: Stella Hepding, Josefa a Růžena Lexa.

— Z T. J. S. Svornost, New York, vyloučen byl pro neplacení Bohumil Volánek.

— Z T. J. S. Fort Worth, Tex., si vyzvedli přestupní listiny: Jos. Bečan (k Sokolu Zizka v Dallas) a Fr. Krůta (k Sokolu St. Louis). Adresy neudány, nemožno tedy zasílati. — Výsledek hlasování o návrzích se zasílá jednateři Výk. Výboru a ne výpravěmu.

— Od T. J. S. Portland, Ore., vstoupil do armády Josef Talafous.

— Ze Sboru Sokolek Rozvoj v Chicagu vystoupila Anna Hrdá.

— Z T. J. S. Čechie v Chicagu vystoupili: Jaroslav a Karel Rudolf. Přestupní listin uobdržel Fr. Bezkostný. Vyloučen byl Jan Anděl.

— Ze Sokola Tábor Slov. Lípy v Chicagu vystoupili: Otto Bendl, Frant. Vlasatý, Tomeš Josef, Jan Bukovský, Jan Lorenz. Vyloučení pro neplacení: Anton Sule, Emil Vacín. Zemřeli: Emil eVselý, Frant. Mencl, Jos. Hladovec.

— Ze Sboru Sokolek Tábor Slov. Lípy v Chicagu vystoupily: Mari Lahoda, Hattie a Barbora Steklý, Milada Tomáš, Anna Tomeš, Frances Čihák, Norberta Lang, Terezie Vonásek. K Plzeňským Sokolkám přestoupila Jennie Jelínek a ne Jennie Vít, jak minule chybně oznámeno.

— Do Sokola Slávoje v Chicagu přijati byli: Victor černý a Ondřej Rezáč. (U tohoto neudána adresa, nemožno tudíž S. A. zasílat.)

— Z žen. Odb. Sokola Slávoje vystoupily: Helen Cisler a Frant. Kouřimská.

— Do Sok. Havlíček-Tyrš přijati byli: Josef Hanzlík, Stan. Špatný, Rob. Kruš; Lad. Čáp (dobrovolník, pro tělesnou poruchu z armády propuštěný).

— Do Sokola Chicaga přijati byli: Josef Záruha, Vojt. Pok, G. F. Kapsa, Jar. Žádný, Fr. Ježek, Jan Švec, B. E. Velíšek, Rud. Herčík, Jan Kocan, Jos. Macek, Karel Dvořák, Wm. Koukola, Václav Rusý ml., John Vepřovský, Fr. Luňák, Bohumil Poláček. S přest. listinou od T. J. S. St. Louis přijat Václav Hejtmánek. Odstoupil Ant. Taibl. Vyloučení byli: A. Jerábek, R. Bednářík, Rud. Švadlenka, J. A. Černý, John McKnight. Zemřeli: Pavel Sejrek, Václav Rusý st.

— Ze sboru Sokolek Tábor Slov. Lípy v Chicagu se poděkovaly: Marie Hynek a Emilie Stejskal. Přijata Ella Vlček.

— Do T. J. S. Havlíček Borovský v Ennis, Tex., přijati byli: Jos. Daněk, Václ. Hejný, Jan Hubáček, Ferd. Gajzur. Odstoupil Jos. Brožek.

— Do sboru Sokolek Libuše v Dallas, Tex., přijata byla El. Linkova. Odstoupily B. Valčíková a A. Boráková. Zemřela M. Ehrenberger-Charbová.

Volby.

Následující jednoty zaslaly oznámení voleb nových činníků:

— Sbor Sokolek Tábor Slovanské Lípy v Chicagu. Vysl. star. Barbora Zárobská; starostka Marie Šlaunová; náměstka Marie Kalas; tajemnice Josefa Kubů, účetnice Zofie Jordán; pokladnice Julie Nedvěď; jednatelka Božena Míka.

— Sbor Sokolek Blesk, Baltimore. — Starostka Roz. Sticha, náměstka Alžběta Primus; tajemnice Marie Česká; účet. Božena Bernard; pokl. Otilie Martinek; náč. Helena Záraz.

— T. J. S. Čechie, Chicago. — Starosta Jos. Křišť'an; náměstek Jos. Kalabza; účetní Vác. Cirkva; tajemník K. Kuliseček.

— T. J. S. Cleveland. — Starosta Fr. Rebeka; tajemník V. Kunáček; účetní Jar. Sedláček.

— T. J. S. Sokol Chicago. — Starosta Josef Plaček; náměstek Josef Hrubý; tajemník Josef Falta; účetní Bedřich Mager; pokladník Franta Štěpánek; náčelník Franta Sliva.

— Sokol J. A. Komenský, Chicago. — Starosta F. L. Musil; náměstek Josef Ralínovský; jednatel Jan Makyta; účetní Štěpán Chalabala; pokladník Jan Košťál; náčelník a evičitel Rudolf Stýblo; zástupci na sjezd S. O. A.: Jan Makyta, Rudolf Stýblo, Ferd. L. Musil; náhradníci: Ludvík Košťál, Frant. Skubník, Jan Košťál.

— Sokol Slávoje, Chicago. — Starosta: Cyril Popelka; náměstek Josef Mřížek; tajemník Karel J. Wittman; účetní Josef Synek; pokladník Čeněk Marek; náčelník Bedřich Kvis, podnáčelník František Liška.

— Těl. Jed. Sokol Č. Z. B. v Portland, Ore. — Starosta Václav Jambor; náměstek V. Gregor; tajemník Václav Bubeník; náčelník Jan Havlina; účetní Čeněk Krémář; pokladník Alois Pokorný; dopisovatel Václav Slezák.

— Sok. Jed. Blesk, Baltimore. — Starosta Josef Zavádil; náměstek Vincent Jelínek; tajemník a dopisovatel Karel Matoušek; účetní Josef Kolomazník; pokladník Emanuel Kliment; knihovník Alb. Tábořský; domácí správce M. Flutka; náčelník a vrchní evičitel Franta Štětka; praporečníci: Štěpán Tůma, Jan Hostinec, Jar. R. Cihlár; účetní výbor: V. J. Ševčík, Al. Pokorný, Jan Čermák; zástupci ve školním patronátě: Fr. Čermák a Kar. Štětka; zástupci v Č. N. S. Jar. Cihlár; vojenský výbor: Jar. R. Cihlár, Fr. Štětka a Fr. Klečka; zástupci do sjezdu S. O. A. Karel Matoušek a Fr. Štětka.

— T. J. S. Montgomery, Minn. — Starosta Tomáš Kaisers-hatt; náměstek J. H. Vondra; tajemník František Kolář; účetní Henry Kalina; pokladník Anežka Vondra.

— Sokol Havlíček-Tyrš, Chicago. — Starosta Václav Mejda; náměstek Josef Tichava; náčelník Rud. Záček; podnáčelník Lad. Čáp; cest. náčelník Jos. Drahný, dobr. v Čes. Slov. Armádě—Francie; tajemník Karel Přehál; účetní M. Janda; pokladník Ant. Radr.

— Žen. odbor Sokola Slávoje. — Starostka Katuše Popelka; náměstka Anna Hojka; tajemnice Zofie Dočkal; účetnice Marie Zedníček; poklad. Anež. Kviz; náčelnice Mařka Sedláček.

— Sokol Slávký, Chicago. — Starosta A. Doležal; náměstek F. J. Wolf; tajemník V. Sedlák; účetní R. Hegner; pokladník A. Váňa; náčelník J. Tomeš; zástupci do župy: M. Brichta, B. Zeman.

— T.J.S. Svornost, Bronx, N. Y. — Starosta Karel Ouda; náměstek Frank Kafka; účetní Frank Jiran; tajemník Josef Kruta; pokladník Josef Ryjáček; dopisovatel M. Grabstain.

— Ženský Odbor Sokola Havlíček-Tyrš, Chicago. — Starostka E. Jakoubek; náměstka M. Brouk; tajemnice Anna Matuš; účetnice M. Zdeněk; pokladnice A. Oselka.

— Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb. — Starostka Marie Jindra, náměstka Olga Cinek, tajemnice Anna Kovářik, účet. Božena Kafka, pokl. Anna Truneček, náčelnice Emma Kutílek, evičitelka Olga Cinek, dopisovatelka Olga Květanová, domácí správce Olga Vonásek, důvěrnice: Helen Opočenský, Vlasta Vonásek, Jiřina Svoboda.

— Sbor Sokolek Libuše, Dallas, Tex. — Starostka Fr. Homolová, nám. A. Hulovec, taj. Ad. Stránská, účetní M. Kosourova, pokl. B. Partykova, náčelnice a evičitelka V. Polavkova; účetní výbor: M. Vančurová, M. Rezková, Fr. St. Gricková. Správní výbor: M. Kosourová a M. Vančurová.